

NASLOV—ADDRESS:

Glasillo K. S. K. Jednota

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

Telephone: Henderson 3313

NAPREJ

za dosego 40,000 članov
in članic do prihodnje
konvencije!

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija v
Ameriki

Postuje že 48. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913.

NO. 47 — STEV. 47

CLEVELAND, O., 26. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1941

VOLUME XXVII. — LETO XXVII.

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION OF THE U. S. A.

OFFICIAL NOTICE

The subordinate society meetings held in December are annual meetings and are very important. At this meeting the society officers are to be elected for the coming year.

For this reason every subordinate society is instructed to abide by this rule and elect officers as the By-laws provide.

The election of officers should be held strictly according to the By-laws, Article 36, Section m, Page 87, which reads as follows:

"No person is eligible to hold the position of President, Secretary or Treasurer of a Subordinate Society, who is, at the same time, holding or occupying the position of President, Secretary or Treasurer in any other fraternal organization; nor may any of the above offices be held by a person who is an agent or an employee of a life insurance company."

In addition to electing officers, every subordinate society must elect or appoint one or more society physicians to examine new members.

Only such physicians who will have an affidavit signed by the society will be permitted to examine candidates for admission into the Union, and also to investigate questionable cases as may be requested by the Supreme Medical Examiner.

The affidavit of the duly elected medical examiner having been correctly filled in, should be notarized and mailed directly to the Supreme Medical Examiner.

Every society is therefore asked to elect both the society officers and elect or appoint one or more society physicians.

Secretaries are requested to mail one copy of the election results to the Headquarters and another copy to the Editor-Manager of the "Glasillo."

Wishing you all success in the coming election, I remain,

Fraternally yours,

JOSEPH ZALAR, Supreme Secretary.

CHI STEVE BOWLERS IN TURKEY HUNT, BUT ONLY SEVERAL HIT GOBBLERS

Chicago, Ill. — As far as turkeys go, they certainly were not allowed to roost, according to some of the Steve keggers, anyhow.

Leading the parade of mark-getters last week were John Zefran with a 653 series, including a 258 solo, Frank Bicek with a 632 trio, and Tony Darovic with a 623 total. The former two were winners of turkeys—the kind with feathers.

In the matches it was almost a clean sweep night for all the winners. Dr. Grills, Zefran Taverns, Monarch Beers and Tomazin Taverns all tallied 3-straight over their opponents. In the setback class were Park View Laundry, Darovic Lawyers, Zeleznikar Fuels, and Korchan Grocers. Kosmach Boosters succeeded in winning only 2 from the Fidelity Elec-

trics. High scores for the evening were Red Grill, 581, Louie Prah, 505, Frank Banich, 485, Joe Kosnik, 476, John Zefran, 653, Pete Bogolin, 543, Louie Kovacic, 512, Tony Kremesec, 491, Tony Darovic 623 John Kochevar 532, Frank Gottlieb, 499, Frank Koporc, 492, Frank Bicek, 632, Vic Kremesec, 582, Carl Strupeck, 525, Bill Arbanas, 512, John Jeray, 549, Nick Kaiser, 518, Joe Mlakar, 569, and Eddie Retel, 451.

The Laundrymen don't like the name they received, so they changed it to the "Strikeless Wonders,—perhaps it may be their bowling. On hand for last week's session were Tony Wencel who gave the boys some pointers, and the Mlakar girls who are always on the sidelines cheering for their brother.

MILWAUKEE JAYS MISS TURKEYS, PIN SCORES DROP TO CELLAR

Milwaukee, Wis. — It was Turkey Day but very few "turkeys" for the Milwaukee bowlers, and consequently a long list of low scores prevailed after last Thursday's kegeling was completed.

In the feature series of the evening, the Marn Marble Arcade team completely shattered the winning streak of Gre-

tion which ran its string to eight in a row after trouncing the Arcades in the opener. Marn's took the second and third games to pull into a tie for first with the 4-U's. The Tavern team, however, was ahead on total pins, rolling 2398 to 2369 for the Arcades. Joe Pauc, the league's boss bowler, was high for the Marn five with 498.

(Continued on page 2)

PARTICIPATE IN MESABA KSKJ DAY BILL

Among those participating in the successful "All Mesaba KSKJ Day" held recently in Chisholm, Minn., were those pictured above (left to right): Supreme President John Germ, Toastmaster John Kordish, Supreme Spiritual Director of K. S. K. J. Rev. M. J. Butala, and Rev. J. E. Schiffer, pastor of St. Joseph's parish and spiritual adviser of KSKJ in Chisholm.

ANNUAL MEETINGS HELD IN DECEMBER

- December 1**
St. Mary Magdalen Society, No. 162, Cleveland, O.
- December 2**
Sacred Heart Society, No. 172, West Park, O.
- December 4**
Knights and Ladies of Baraga, No. 237, Milwaukee, Wis.
- December 7**
St. Joseph's Society, No. 7, Pueblo, Colo.
- St. John the Baptist Society, No. 13, Biwabik, Minn.
- St. Anthony de Padua Society, No. 72, Ely, Minn.
- Three Holy Kings Society, No. 98, Rockdale, Ill.
- Holy Family Society, No. 136, Willard, Wis.
- December 10**
St. Patrick's Society, No. 250, Girard, O.
- December 14**
St. John the Baptist Society, No. 14, Butte, Mont.
- St. Aloysius Society, No. 95, Broughton, Pa.
- St. Christine's Society, No. 219, Euclid, O.

ADD ONE

Cleveland, O. — Mr. and Mrs. Fred Strnisha, 6812 Edna Ave., became the parents of a baby boy born Thanksgiving Day.

Mrs. Sternisha, nee Pajk, is a member of Mary Magdalen Society, No. 162, while the father, of the well known KSKJ active Sternisha family, is a member of St. Vitus, No. 25.

VICTORY DANCE IS BILLED

Cleveland, O.—To celebrate the victory, the election of Judge Frank J. Lausche as mayor of Cleveland, local Slovenians will hold a dance Nov. 28, in the Slovenian Auditorium, St. Clair Ave.

DO RIGHT—DO WRITE TO BOYS IN CAMP!

CHISHOLM SCORES WITH PROGRAM IN ALL MESABA RANGE KAY JAY DAY

Chisholm, Minn. — The recent KSKJ Day held here was a grand success. It was an interesting program that will be long remembered by all who attended.

One of the features of the program was the banquet held in the arena of the Community Building. Rev. Fr. Schiffer led the 400 members and friends in prayer to initiate festivities. During the banquet the high school string ensemble played selections.

Among those to extend their greetings were Mayor Wheeler, J. P. Vaughn, superintendent of schools, and Hon. John Blatnik, state senator and also member of Frederick Baraga Society, No. 93.

Stressing the importance of the KSKJ in every community were talks by the Rev. M. J. Butala, supreme spiritual director of the KSKJ, of Joliet, Ill. Supreme President John Germ, Pueblo, Colo., Supreme Secretary Joseph Zalar, and Assistant Supreme Secretary Louis Zeleznikar, both of Joliet, Ill.

The speakers' program was interspersed with selections by St. Joseph's Church Slovenian Choir. Julia Baraga Naseth in a number of dramatic vocal selections also entertained in her own Julie style. President Germ also sang in Slovenian

and English, accompanied at the piano by Miss Alice Hodgins. The climax of the program came when Mr. Germ sang and accompanied himself on the accordion. Mr. Germ's selections were so well received, that this writer believes the audience would still be in the arena had Mr. Germ elected to keep on singing.

The program was brought to a close with the audience singing "Hej Slovenci," and "God Bless America." Rev. Father Schiffer offered the closing prayer of thanksgiving. In behalf of the hard working committees that arranged this successful event, I thank all who had any part whatsoever in making this "All Mesaba Range KSKJ Day" one that will be long remembered.

Special thanks to all the supreme officers for giving their time to the Mesaba Range. It was the first time that Chisholm had the honor of being host to so many supreme officials at one time. We hope that their stay in Chisholm, although short, was as enjoyable to them as it was to the KSKJ members of both Frederick Baraga Society, No. 93, and St. Ann Society, No. 156.

Thanks again to everybody! Mary Kosmerl, Secretary No. 156, Chairlady of Publ.

EXPECT LARGE TURNOUT AT LORAIN C & M PRE-ADVENT SOCIAL, SATURDAY

Lorain, O. — Final plans for the annual C. and M. Pre-Advent Dance to be held this coming Saturday, Nov. 29, are completed and a large attendance is anticipated.

Johnny Bove and his orchestra will furnish the music in his own popular style. Young and old, all will have a chance to enjoy themselves as polkas and waltzes will be mixed with the modern "jitterbug" tunes. Admission for the affair will be 35c.

The Lorain C. and M. lodge extends a cordial invitation to friends in Cleveland, Collingwood, Barberton, Youngstown, Girard and Ambridge, Pa. A grand time is assured to all.

Coming at a time which just precedes the Advent season, this occasion will provide all fun-loving lodge members one last fling at a merry old time.

Dancing will begin promptly at 8 p. m. and will continue until midnight. Refreshments will be available at all times. So folks, remember, meet your friends in Lorain on Nov. 29 in the Slovenian National Home. Andy J. Pogachar.

CONDOLENCES

Girard, O. — St. Patrick's members wish to express their sorrow to Mr. and Mrs. William Privac in the loss of their baby son Richard, only seven week old.

WAUKEGAN COPP-MERLOCK TAVERN EDGES CHI ST. PAUL FEDERAL LOAN TO WIN NATIONAL KAY JAY PIN TITLE

Waukegan, Ill.—In the roll-off for the national KSKJ bowling championship, the Copp and Merlock Taverns, St. Joe's KSKJ Waukegan team and present Midwest champions, defeated the St. Paul Federal Loan, St. Stephen's team of Chicago, and Eastern champions, Sunday, Nov. 23, at the Waukegan Recreation alleys by a scant margin of 26 pins.

The Chicago team took the lead in the first game, 14 pins. The Waukegan team came to go into the lead after the second game by 35 pins, and held the lead in the third game to emerge the winners and national KSKJ champions by 26 pins.

Highlights of the match were the individual series of curly-haired Louie Retel of Chicago, who rolled 197, 203 and 195 for a 595 series. Frank Ogrin Jr. led for Waukegan with games of 185, 224 and 186 for a series of 595. Vic (Butch) Kremesec rolled steadily throughout the three games and finished with 551. For the Waukegan side, Marty Svete, known as "Tex" to his friends, rolled 544. "Tex" twice came through in the second and third games to strike out, and that's what you call coming through in the pinch. Frank Kosmach, secretary of the Midwest Bowling Association, found the going rather tough, as did Frank (Mollie) Merlock. Both say that the coming Midwest KSKJ Bowl-

ing Tournament will see a decided improvement in their bowling.

After the match, a party was given at the Copp and Merlock Tavern, where both teams enjoyed as what "Hank" Basco would say, Slovenian chicken (klobase) with other palatable goods to satisfy the hunger and thirst of the bowlers and the guests. After the bowlers had their fill, Mike Opeka, president of the Midwest KSKJ Bowling Association, acting for chairman J. Zorc of the KSKJ Athletic Board, presented the trophy to co-captain Frank Merlock and congratulated the team in winning the national championship.

To conclude, Frank Kosmach, secretary of the Bowling Association, congratulated the winners. Frank expressed that when the tournament will be held here next year, that the societies and members will work together as one unit, and make this tournament the largest in the history of the Midwest KSKJ Bowling Association. He assures that Chicago will be there with a large representation.

Mentioned should be Mrs. Merlock, Mrs. Copp, and Mrs. E. Svete for the way they prepared the food for the bowlers and guests.

Chicago KSKJ	Copp and Merlock Tavern KSKJ
Tromas' 196 182 178	Motink 168 181 189
Kosmack 163 179 158	Svete 192 171 181
Retel 197 203 195	Copp 148 192 178
Basco 175 167 170	Merlock 188 169 138
Bleek 164 157 183	Ogrin 185 224 196
Totals 895 888 881	Totals 881 937 872

LORAIN MAKES INITIAL PLANS AS HOST FOR EASTERN BOWLING MEET

Lorain, O. — Once again Lorain will be host to the Eighth Annual Eastern KSKJ Bowling Tournament. At the recent meeting of the Ohio KSKJ Booster Clubs it was unanimously decided to conduct the again the pinfest in Lorain, O., which so successfully held the tournament some years ago.

As before, the tourney will be supervised by Mike Cerne, assisted by several helpers, who are well known in the bowling world. The dates decided upon for the meet are: Feb. 6, 7, 8, 1942. The presiding officers felt that an earlier date than in former years would not cause the tournament to interfere in the social affairs of other lodges which would be held just before Lent.

Also, bowlers will have an opportunity to participate in various tournaments which will be held later in the season. For these reasons the Eastern K. S. K. J. Bowling Tournament will be held earlier than has been the custom in former years.

Lodges which plan to participate in the Eastern K. S. K. J. Bowling Tournament are asked to take special notice that entry blanks will be mailed the

latter part of November, so as to reach the various lodges just before the yearly meetings. These blanks will have to be returned to the tournament's secretary the latter part of January. The exact deadline will be announced later.

No definite plans have been made, altho a small program has been outlined. The local lodge officers are determined to make this meet one of the most successful ever conducted.

A special meeting will be held soon by the local C. and M. lodge to formulate plans for the forthcoming tournament. The date will be announced in the Our Page as soon as the meeting is scheduled.

The Lorain C. and M. lodge Booster Club hereby extends its sincere congratulations to the newly elected officers of the Ohio K. S. K. J. Booster Club, namely Louis Schuster, president; Jos. Kovach, vice president; Jos. Kozar, treasurer and secretary. To these men the Lorain lodge pledges its full co-operation and support in any and all undertakings.

Andy J. Pogachar.

OUR PAGE COOKING SCHOOL

By FRANCES JAMES 1118 Third St. La Salle, Ill.

Mrs. Edward Gersich, Chisholm, Minn., a member of Society No. 93, makes her fudge in this way:

Chocolate Fudge

2 tablespoons butter, 3 cups white sugar, 2 squares Baker's Chocolate, 1/4 teaspoon salt, 2 tablespoons corn sirup, 1/2 cup canned milk, 1/2 cup water, 1 teaspoon vanilla, 1/2 to 1 cup chopped nuts.

Melt butter, and then add sugar. Shave the chocolate and add to the butter before adding the sugar. Add the sirup and salt and milk diluted with the 1/2 cup water and cook until it forms a soft ball in cold water. Stir once in a while. Take off of fire and cool. Then cream it until it starts to thicken and gets creamy. Add nuts and vanilla and stir until it can be taken by teaspoonfuls and dropped on greased tin and able to hold its shape. 1 cup of marshmallows may be added instead of nuts.

Mrs. Josephine Jurjevich, 9 Liberty St., Joliet, Ill., a member of lodge No. 29, presents us with a delicious soup.

Chicken Gumbo Soup

1 chicken, 1/2 sweet red pepper, 1 quart okra, 3 tablespoons butter, 1 large can of tomatoes, 1 teaspoon sugar, 3 tablespoons flour, 1 can corn, 2 sprigs finely chopped parsley.

Cook and bone the chicken. Cut it in one inch pieces. Brown the flour in the butter, add the vegetables and the chicken stock and cook until vegetables are tender and the gumbo is thick. Then add the cooked chicken, mix well and serve.

Mrs. Mary Slaby, 2332 So. Seeley Ave., Chicago, Ill., is the donor of the following cake recipe.

Arabian Ribbon Cake

3 cups sifted flour, 3 teaspoons Calumet baking powder, 2/3 cup butter or other substitute, 1 1/2 cups sugar, 1 cup milk, 1/4 teaspoon salt, 3 egg yolks, well beaten, 3 egg whites, stiffly beaten, 1 1/2 teaspoons cinnamon, 1/4 teaspoon cloves, 1/2 teaspoon mace, 1/2 teaspoon nutmeg, 3 tablespoons dark molasses.

Sift flour once, measure, add baking powder and salt, and sift together three times. Cream butter thoroughly, add sugar gradually, and cream together until light and fluffy. Add egg yolks and beat well. Add flour, alternately with milk, a small amount at a time, beating after each addition until smooth. Fold in egg whites. Fill one greased 9 inch pan with 1/3 of the mixture. To remaining mixture add spices and molasses. Blend well. Turn into 2 greased 9 inch layer pans. Bake in moderate oven 375 degrees 20 to 25 minutes. Arrange white layer between spice layers, spreading Medley filling between layers and Tart Lemon Frosting on tops and sides of cake. Sprinkle grated lemon rind on the top.

Fruit Medley Filling: Combine in saucepan 1 cup each finely cut raisins, finely cut figs, 1/2 cup finely cut dates, 1 cup water, 2 tablespoons butter, dash of salt. Boil slowly 6 to 8 minutes, or until thick enough to spread, stirring constantly. Cool; add 1 tablespoon grated rind.

Tart Lemon Frosting: Cream

OUR BOYS... WRITE TO THEM

Secretaries and relatives are kindly asked to send in the names and addresses of the boys in service. Address information to GLASLO, 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

- Pvt. Peter Anzel Co. F 60th Inf. A. P. O. No. 9 Fort Bragg, North Carolina
Pvt. John Anzel USS "West Virginia" 5th Div. Long Beach, California
Victor E. Balant Air Corps Basic Tng. Detach. Baker's Field, California
Pvt. Frank Ballew 59th School Squadron Victoria Air Base, Victoria, Texas
Edward W. Bayuk USS Palmer, care Postmaster New York, N. Y.
Pvt. Lawrence F. Blatnik 35,014,043 22nd Inf. Band APO No. 4 Ft. Jackson, Columbia, S. C.
Pvt. George Blazic H. Q. Base, 14 FAOB, SN, BH Fort Sill, Oklahoma
Pvt. Edward Bogolan Hq. Co. 138th Inf. Camp Robinson, Little Rock, Ark.
Pvt. Edward Bonach USS "Saratoga" 3rd Div. Long Beach, California
Pvt. Stanley J. Casnovar Bat. B 55th Tng. Bn. No. 1411 Camp Callan, California
Pvt. Stanley W. Debevec USS San Francisco care Fleet P.O. 3rd D. Pearl Harbor, T. H. Hawaii
Pvt. Joseph J. Drenik Co. F 38th Inf. Fort Sam Houston, Texas
Pvt. Joseph M. Ekovich Co. D, 73rd Qm. Bn. Fort Lewis, Washington
Pvt. Steve Elish 2nd Air Squadron France Field, Panama Canal Zone
Pvt. Al. Filak Co. C 51st Inf. Tr. Bann. Camp Walters, Mineral Wells, Texas
Pvt. Vincent J. Flajnik Co. 47 N. T. S. Newport, Rhode Island
Tech. Sgt. Joseph Flore 604th Engr. Bn. March Field Riverside, California
Pvt. Adolph Furlan Co. A, 131st Inf. Camp Forrest, Tennessee
Pvt. John Gaspar Anti-Tank Co. 47th Div. Fort Bragg, North Carolina
Pvt. Rudolph J. Gerchar Co. D, 57th Inf. Reg. Tng. Bn. Camp Walters, Texas
Pvt. Stanley Geryol Co. D, 57th Tng. Bn., 4th Platoon Camp Walters, Texas
Pvt. Wm. R. Glavan Q. M. Corps Repl. Tr. Center Camp Lee, Virginia
PFC. William Gilha 10th Obs. Squad, A. C. Fort Benning, Georgia
Pvt. Louis Globekar Med. Dept. Orlando Air Base Orlando, Florida
Pvt. John Govekar Hq. Co. 85th C. A. (A. A.) Camp Davis, North Carolina
Pvt. Peter A. Gramponik USS "Tennessee" Pearl Harbor, Hawaii
Pvt. John Gregorash Co. A, 27th BRRTC 4th Plat. Group 6 Fort Leonard Wood, Rolla, Mo.
Pvt. Frank Gregory Bat. B, 55th Tng. Bn. No. 1413 Camp Callan, California
Pvt. Edward G. Grum Anti Tank Co., 145 Inf. APO. 37 Div Camp Shelby, Mississippi
Pvt. Frank Habjan USS Enterprise, E Div. care Fleet P. O. Pearl Harbor, Hawaii
Pvt. Edward Horvat Hq. Btry. 2nd Bn. 50th C. A. Fort Crane, California
John Hrovat Station Hospital Camp Grant, Illinois
Pvt. Francis E. Horvat Hq. 18th Wing, Hickam Field Honolulu, Hawaii
Pvt. Edward Hren Hq. Co. 11th Inf. 28th Div. Indiantown Gap, Pennsylvania
Frank Ivantic U. S. Naval Training Station Great Lakes, Illinois
Joseph Ivantic Rm. 3-C, Enter. Air Group VB 6 Pearl Harbor, Hawaii
Pvt. Anthony Jare Bat. B, 75th F. A. Bn. Fort Ord, Monterey, California
Pvt. Fred J. Jerina Bat. B, 122 F. A. Camp Forrest, Tennessee
Corp. Frank C. Jeschelnik Service Co. 18th Inf. Fort Devens, Massachusetts
Pvt. Frank Jewitt Co. A, 74th G. M. Batt. Fort Meade, Maryland
Pvt. John T. Jurajic Co. E, 53rd Reg. Q. M. C. Fort Benning, Georgia
Pvt. Peter M. Jurajic Bat. C, 65th C. A. Reg. (A. A.) Camp Hoan, California
Pvt. Bernard Kumbic Hq. Det. 3rd Bn. 11th Inf. 28th Div. APO 28 Indiantown Gap, Pennsylvania
Pvt. Louis Kastelle Prov. Co. A, Q. Motor Transp. School Fort McPherson, Georgia
Pvt. Rudolph Kastelle Co. 71 Q. M. Bn. Camp Shelby, Mississippi
Pvt. Rudolph Kerzan Bat. B, 14th Cent. Artill., Ft. Casey Whidby Island, Washington
Pvt. Edward J. Kerzic Hq. and S. S. 1 FMAG Turner Field, Quantico, Virginia
Pvt. Frank Koklich 85th Ord. Co., Ord. Tr. Center Aberdeen, Maryland
Pvt. Victor J. Kolbas Co. F, 301 Bagley, Louisiana
Pvt. August Kevin 54th Coast Artillery, Batt. E, Ft. Hancock, Highlands, N. J.
Pvt. A. L. Krauslich Co. A, 80th Sig. Bn. Winfield, Louisiana
Pvt. Louis Krashna 35,033,069 37th Ord. Co., M. M. 4th Motor Div., APO 4 Fort Jackson, Columbia, South Carolina
Pvt. Lee Kubik Carlisle Medical Center Carlisle, Pennsylvania
Pvt. Michael Kutin Batt. D, 31st CATB Camp Wallace, Texas
Pvt. Louis Laurich 53rd Bomb. Sq., 12th Group McChord Field, Tacoma, Washington
Pvt. Louis Lekan Co. B, 2 Bn. ERTC Fort Belvoir, Virginia
Pvt. Frank Lesnak 62 C. A., Batt. H Fort Totten, New York
John Lesnak Co. B 26 MTB Repl. Center Camp Grant, Illinois
Pvt. Frank Louch Co. C 29th Inf. Tng. Bn. Camp Croft, South Carolina
Pvt. Frank Magazyn Co. E, B. 238 1st Reg. 2nd Bat. QRC. Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. Lawrence Martin Co. D, 116th Inf., APO 29 Fort Bragg, North Carolina
Pvt. Joseph Mihalic Bat. D, 149th Y. A., APO 41 Fort Lewis, Tacoma, Wash.
Pvt. Jacob R. Missak 70th School Squadron Ellington Field, Texas
Pvt. Frank Mlakar V. S. C. G., Quaque Station Quaque, New York
Pvt. Robert A. Mohar 35th Sch. Sq. Bldg. 471, Chanute Field Rantoul, Illinois
Pvt. John H. Muhlke Co. E, 42nd Engineers Camp Shelby, Mississippi
Pvt. Wm. M. Musich A. S. Tr. Bn. No. 9 U. S. N. Tr. Sta. Jacksonville, Florida
Pvt. Anthony O'Koren Batt. F 71st C. A. Fort Story, Virginia
Pvt. George Ohlin Batt. F 69th C. A. Camp Hulen, Texas
William Oryin Sea 2-C, Nav. Area, Sta. TS 4 Pensacola, Florida
Pvt. Edward N. Padertz Co. D, 53rd E. N. Camp Walters, Texas
Pvt. Henry Paterjoy USS Savannah care Fleet PM Div. A New York, N. Y.
Joseph Pavlich Co. C 4th Sig. Tng. Bn. Repl. Trn. Ct. Ft. Monmouth, Red Bank, N. J.
Frank W. Pavlovic 1st Ser. Bat., 1st Bn., 172nd F. A. Camp Blanding, Florida
Pvt. Louis A. Peckler Troop G, 12th Cavalry Fort Ring Gold, Texas
Pvt. John F. Pesut H. Q. and H. Q. Squad, Lowry Field Denver, Colorado
Pvt. J. Pethovsek Hq. and Hq. Co., 1st CWS Tng. Bn. Edgewood Arsenal, Maryland
Pvt. Anthony Pika 711 R. Y. B. Camp Claiborne Alexandria, Louisiana
Pvt. Edward J. Planisek 1st Co., Arm. Force School Det. Fort Knox, Kentucky
Sgt. Don Polden Co. E, 131st Inf., Camp Robinson Little Rock, Arkansas
Pvt. Jos. A. Polichnik Co. D 4th Bn. ERTC Fort Belvoir, Virginia
Pvt. William Ponigar Co. C, 10th Tng. Bn., 2nd Plat. Camp Wheeler, Georgia
Pvt. Anthony W. Prah Co. A, 524 M. P. Bn. Camp Sierbert, Nevada
Pvt. Paul J. Prijatelj Co. B, 81st Tng. Bat., Camp Roberts San Miguel, California
Pvt. Frank A. Primoznik Bat. B, 124th F. A. Tullahoma, Tennessee
Pvt. John S. Progar Bat. Hq., 1st Br. 71st C. A. Fort Story, Virginia
Sgt. August L. Pruss Hq. and Hq. Squad, Air Corps Tech Sch. Keesler Field, Mississippi
Pvt. John Rodes 72nd QM. Bn., Camp Hulen, Palacios, Texas
Pvt. William R. Ramuta 8th Ord. Co., Fort Bragg Fayetteville, North Carolina
Pvt. Frank Ratalich 8th Ord. Co., Fort Bragg Fayetteville, North Carolina
Pvt. Frank Repp Sea 2-C, Squad, 4, Nav. Air Station Pensacola, Florida
Pvt. Joseph F. Repp 56th Coast Artillery Fort Cronkhite, California
Pvt. Martin Roznik Co. A, 88th Eng. Batt. Camp Beauregard, Louisiana
Sgt. Ray Salmick Co. E, 131st Inf., Camp Robinson Little Rock, Arkansas
Louis Samich Army Air Corps 52 and School Squad. Randolph Field, Texas
Pvt. Andrew Sedmak Co. D, 11th Infantry Indiantown Gap, Pennsylvania
Pvt. William Seil Batt. C, 11th Bn. Rdr., No. 1422 Fort Eustis, Lee Hall, Virginia
Pvt. Leo Selka Co. G, 374 Arm. Regt. (L) 3d Arm. Div. Camp Polk, Louisiana
Pvt. Robert Sella Co. D, 81st M. P. Bn. Fort Jay, New York
Pvt. Louis Simonich H. A. 51st Field Artillery Camp Roberts, California

WEDS

- Pvt. Stanley J. Shultz USS Lexington, 4th Div. care Postmaster, Long Beach, Calif.
Pvt. Frank V. Shook Hqs. and Hqs. Co. Camp Grant, Rockford, Illinois
Pvt. John Smith Batt. D, 27th C. A. Tng. Bn. Camp Callan, California
Pvt. J. J. Smurkin Co. A, 81st T. C., 8 N Camp Walters, Texas
Pvt. Conrad F. Stampohar 2nd M. C. Detachment Scott Field, Belleville, Illinois
Pvt. John F. Stepiak Hq. B, 188th F. A., Fort Warren Cheyenne, Wyoming
Sgt. Martin Sterbens 107th Engineers, Co. E Camp Livingston, Alexandria, Virginia
Pvt. Frank J. Stopar Co. A, 788 QGHR Tank Bn. Camp Bowie, Texas
Pvt. Jerry Strukel 10th Air Base Group, Chanute Field Rantoul, Illinois
Pvt. William Subadinski Hq. Batt. 123 F. A. Camp Forrest, Tennessee
Felix Svete Sq. 4, U. S. N. A. Station Pensacola, Florida
Dr. Edward M. Swelich 1st Lieut. M. C., 12th A. R. (L) Fort Knox, Kentucky
Pvt. Anton Tepl Co. E, 128th Inf., 32nd Division Camp Livingston, Louisiana
PFC. Lawrence Terlip 1st Mar. Br. (Prov.) 2-D-10 Island care Postmaster, New York, N. Y.
Pvt. Frank Terchak Co. I, 131st Inf. Camp Forrest, Tennessee
Pvt. Anthony J. Terselich Co. B, 40th A. R. (M.) Camp Polk, Louisiana
Pvt. Quintine R. Tezak Co. D, 108th Engineers Camp Forrest, Tallahoma, Tennessee
Pvt. Rudolph J. Tomac Hq. and Hqs. Co. Rec. Center Fort Snelling, St. Paul, Minnesota
Pvt. Frank Tomsic Co. C, 2nd Sig. Armed Br. Camp Wallace, Texas
Pvt. Jack Tomsic Air Corps Basic Tng. School Randolph Field, San Antonio, Texas
Pvt. Rudolph Tomsic A. P. G. Air Corps Det. Aberdeen Proving Grounds, Maryland
Pvt. William J. Turk Co. A, 82nd Inf. Tr. Bn. 4th Plat. Camp Walters, Mineral Wells, Texas
Pvt. Frank E. Udovich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Corp. Fred J. Urb CASC Unit 1928 Camp Roberts, California
Pvt. Rudolph E. Urh Batt. C, 55th Tr. Bn. CARG Bar. 1148, Camp Callan San Diego, California
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. John R. Vesel Co. I, 50th O. M. Regt. Fort Leonard Wood, Missouri
PFC. Albin B. Vidmar Hq. 1st Armored Corps, APO 351 Camp Polk, Louisiana
Pvt. Frank Vasily 132d S. U. S. C., Camp Lee Virginia Hqs., Petersburg, Virginia
Pvt. Frank Zagan 65th C. A. (A.A.), Bat. A, B, 4 Camp Davis, North Carolina
Pvt. Math C. Zakrajsek Bat. A, 5th Artill. Mar. Barracks Parris Island, South Carolina
Pvt. Edward Zigon Flight 25-29 Squad. Jefferson Barracks, Missouri
Pvt. Henry L. Zupan Co. B, H. Q., 86th Eng. Fort Knox, Kentucky
Pvt. Lawrence P. Zupan 5th Med. Tr. Bat., Co. B, 4th Plat. Camp Lee, Virginia
Pvt. Joe Zupc Batt. D, 124th F. A. Camp Forrest, Tennessee
Victor Zupc Sea 2-C, Squadron 4, Nav. Air Station Pensacola, Florida

Meeting Notice

Milwaukee, Wis. — The Knights and Ladies of Baraga Society, No. 237, will hold its final meeting of the year at the St. John's Evangelist Church Hall, South 9th and Mineral St. at 8 o'clock Thursday evening, Dec. 4.

All members must attend this meeting or be subject to the fine agreed upon by the membership at the Dec. 1940 meeting.

MEETING NOTICE

Ely, Minn. — All adult members of St. Anthony's Lodge, No. 72, are urged to attend the regular monthly meeting on Sunday, Dec. 7th at 9 a. m. in the Yugoslav National Home. The election of officers for the coming year will be held.

Michael Cerkovnik, sec'y.

WEDS

- Pvt. Stanley J. Shultz USS Lexington, 4th Div. care Postmaster, Long Beach, Calif.
Pvt. Frank V. Shook Hqs. and Hqs. Co. Camp Grant, Rockford, Illinois
Pvt. John Smith Batt. D, 27th C. A. Tng. Bn. Camp Callan, California
Pvt. J. J. Smurkin Co. A, 81st T. C., 8 N Camp Walters, Texas
Pvt. Conrad F. Stampohar 2nd M. C. Detachment Scott Field, Belleville, Illinois
Pvt. John F. Stepiak Hq. B, 188th F. A., Fort Warren Cheyenne, Wyoming
Sgt. Martin Sterbens 107th Engineers, Co. E Camp Livingston, Alexandria, Virginia
Pvt. Frank J. Stopar Co. A, 788 QGHR Tank Bn. Camp Bowie, Texas
Pvt. Jerry Strukel 10th Air Base Group, Chanute Field Rantoul, Illinois
Pvt. William Subadinski Hq. Batt. 123 F. A. Camp Forrest, Tennessee
Felix Svete Sq. 4, U. S. N. A. Station Pensacola, Florida
Dr. Edward M. Swelich 1st Lieut. M. C., 12th A. R. (L) Fort Knox, Kentucky
Pvt. Anton Tepl Co. E, 128th Inf., 32nd Division Camp Livingston, Louisiana
PFC. Lawrence Terlip 1st Mar. Br. (Prov.) 2-D-10 Island care Postmaster, New York, N. Y.
Pvt. Frank Terchak Co. I, 131st Inf. Camp Forrest, Tennessee
Pvt. Anthony J. Terselich Co. B, 40th A. R. (M.) Camp Polk, Louisiana
Pvt. Quintine R. Tezak Co. D, 108th Engineers Camp Forrest, Tallahoma, Tennessee
Pvt. Rudolph J. Tomac Hq. and Hqs. Co. Rec. Center Fort Snelling, St. Paul, Minnesota
Pvt. Frank Tomsic Co. C, 2nd Sig. Armed Br. Camp Wallace, Texas
Pvt. Jack Tomsic Air Corps Basic Tng. School Randolph Field, San Antonio, Texas
Pvt. Rudolph Tomsic A. P. G. Air Corps Det. Aberdeen Proving Grounds, Maryland
Pvt. William J. Turk Co. A, 82nd Inf. Tr. Bn. 4th Plat. Camp Walters, Mineral Wells, Texas
Pvt. Frank E. Udovich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Corp. Fred J. Urb CASC Unit 1928 Camp Roberts, California
Pvt. Rudolph E. Urh Batt. C, 55th Tr. Bn. CARG Bar. 1148, Camp Callan San Diego, California
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. John R. Vesel Co. I, 50th O. M. Regt. Fort Leonard Wood, Missouri
PFC. Albin B. Vidmar Hq. 1st Armored Corps, APO 351 Camp Polk, Louisiana
Pvt. Frank Vasily 132d S. U. S. C., Camp Lee Virginia Hqs., Petersburg, Virginia
Pvt. Frank Zagan 65th C. A. (A.A.), Bat. A, B, 4 Camp Davis, North Carolina
Pvt. Math C. Zakrajsek Bat. A, 5th Artill. Mar. Barracks Parris Island, South Carolina
Pvt. Edward Zigon Flight 25-29 Squad. Jefferson Barracks, Missouri
Pvt. Henry L. Zupan Co. B, H. Q., 86th Eng. Fort Knox, Kentucky
Pvt. Lawrence P. Zupan 5th Med. Tr. Bat., Co. B, 4th Plat. Camp Lee, Virginia
Pvt. Joe Zupc Batt. D, 124th F. A. Camp Forrest, Tennessee
Victor Zupc Sea 2-C, Squadron 4, Nav. Air Station Pensacola, Florida

MEETING NOTICE

Cleveland, O. — St. Mary Magdalen Society, No. 162, is to hold its annual meeting on Monday, Dec. 1 in the old St. Vitus School building, beginning at 8 p. m.

As matters of importance come up for discussion at this meeting, it is the duty of all our members to be present. We have our 25th anniversary celebration which will be held on Feb. 15, to smooth out. Election of officers which are to take care of the lodge affairs in the coming year of 1942 will also take place.

The assessments will be taken up from 5:30 p. m. on. It is very important indeed that you take care of your dues on time, so look in your dues book and see that you stay up to date. Those who are now in arrears have a chance to take care of same on Friday, Nov. 28, between 6 and 7 p. m. in the old St. Vitus School building. Those who still have their "ballot" for the installation of the printing plant at the K. S. K. J. Home Office, please return them on Friday evening.

I hope to see you all at the annual meeting on Monday, Dec. 1.

Mary Hochevar, sec'y.

COMMENDS SOLDIER-MEMBER CONTACTS

Strabane, Pa. — It is with pleasure that the writer of this item reads about our KSKJ boys in various army camps of U.S.A. There seems to be a very friendly atmosphere about the whole thing which certainly brings to light much that the KSKJ is noted for.

Receiving many letters from many of the boys in camp and writing to them quite regularly, I am convinced that every one of us who is not in a camp should make it his duty to do something for the boys in the service. Too many of us take the matter rather lightly, as something that does not mean a lot. And on the other hand, we have many of the boys feel that they are "just a soldier."

Let us remember that this is not true. Let us respect them as the true symbol of Americanism and fraternalism, the very things that the KSKJ stands for. Many of them have given up very good jobs, some have sacrificed the support of their families, many have had to be furloughed from their sweetheart activities, while others have had their bright futures snagged for good, if not temporarily.

Most of the boys have received letters from pen pals due to the publishing of the list of KSKJ boys in various services of the nation. It looks as if the girls are doing better than was expected. It must be a lot of fun to write to someone whom you have never seen. I wonder how many have mailed their profiles to make the boys happier. Cookies may go a long way, but a picture may go farther. So girls, try your luck with these KSKJ soldier boys.

St. Jerome's of Strabane is glad to present its soldier boys who will be glad to hear from anyone. On the list we have Frank Batista, Joe Drenik, Max Senkinc, Joe Sedmak, Andrew Sedmak (the latter two are brothers), John Gaspar, Louis Verchek, Frank Tomsic (Frank is a brother of Max Senkinc), Rud. Tomsic, Jake Tomsic, Leo Kukis, John Progar, and Frank Koklich. In the service off the continent, we have Elish and Krashna. We are very proud of these boys for they have all sacrificed something to help defend our country. We are also promising that something appropriate will be done for them during the Christmas holidays, for no one deserves more than they do.

So hail to the boys who have so nobly accounted for themselves not only as a credit to the KSKJ, but also to their country and parents.

A Friend of the Boys.

DO YOU KNOW?

Girard, O. — Do you know that the St. Pats are still active?

That Anthony Yelenc is walking around with a chip on his shoulder. Why? He's "A Great Uncle."

That Joseph Pishkur sings with the orchestra he plays with, and also includes Slovenian folk songs. Joe doesn't want to set the world on fire.

That Matilda Cigolle bowled over 120. Keep it up, Matilda, you may hit the 300 mark yet!

That Stephie Turk makes a perfect C when she bowls. Try once for yourself.

That Mary Kambic bowled 180 once, and never again since then.

That Anthony Gabrovsek makes a good daddy. He's good at getting the baby's bottle and walking the floor.

That William Seil was home for a week-end and visited with his friends.

That William Ponigar has dropped / his Bachelor's Degree—a young lassie with blue eyes and blond hair found him, but the draft took him away from her for two years. Yes, Bill has left us to work for Uncle Sammy.

Announce Nuptials

Cleveland, O. — Miss Violet Vaitekunas, 7714 Aberdeen Ave., will be married to Mr. John Pajk, 6812 Edna Ave., on Nov. 29, at St. George's Church, E. 67th St. and Superior Ave., at the 9 o'clock Mass.

The wedding party will consist of Joe Hrovat, best man, Helen Rocky, maid of honor. The bridesmaids will be Helen Vaitekunas and Anne Korbel. The ushers will be Paul Vaitekunas and Edward Pryatel.

After a short honeymoon the couple will reside at 6310 Carl Ave.

The bridegroom is a member of St. Vitus Society, No. 25.

WEDS

- Pvt. Stanley J. Shultz USS Lexington, 4th Div. care Postmaster, Long Beach, Calif.
Pvt. Frank V. Shook Hqs. and Hqs. Co. Camp Grant, Rockford, Illinois
Pvt. John Smith Batt. D, 27th C. A. Tng. Bn. Camp Callan, California
Pvt. J. J. Smurkin Co. A, 81st T. C., 8 N Camp Walters, Texas
Pvt. Conrad F. Stampohar 2nd M. C. Detachment Scott Field, Belleville, Illinois
Pvt. John F. Stepiak Hq. B, 188th F. A., Fort Warren Cheyenne, Wyoming
Sgt. Martin Sterbens 107th Engineers, Co. E Camp Livingston, Alexandria, Virginia
Pvt. Frank J. Stopar Co. A, 788 QGHR Tank Bn. Camp Bowie, Texas
Pvt. Jerry Strukel 10th Air Base Group, Chanute Field Rantoul, Illinois
Pvt. William Subadinski Hq. Batt. 123 F. A. Camp Forrest, Tennessee
Felix Svete Sq. 4, U. S. N. A. Station Pensacola, Florida
Dr. Edward M. Swelich 1st Lieut. M. C., 12th A. R. (L) Fort Knox, Kentucky
Pvt. Anton Tepl Co. E, 128th Inf., 32nd Division Camp Livingston, Louisiana
PFC. Lawrence Terlip 1st Mar. Br. (Prov.) 2-D-10 Island care Postmaster, New York, N. Y.
Pvt. Frank Terchak Co. I, 131st Inf. Camp Forrest, Tennessee
Pvt. Anthony J. Terselich Co. B, 40th A. R. (M.) Camp Polk, Louisiana
Pvt. Quintine R. Tezak Co. D, 108th Engineers Camp Forrest, Tallahoma, Tennessee
Pvt. Rudolph J. Tomac Hq. and Hqs. Co. Rec. Center Fort Snelling, St. Paul, Minnesota
Pvt. Frank Tomsic Co. C, 2nd Sig. Armed Br. Camp Wallace, Texas
Pvt. Jack Tomsic Air Corps Basic Tng. School Randolph Field, San Antonio, Texas
Pvt. Rudolph Tomsic A. P. G. Air Corps Det. Aberdeen Proving Grounds, Maryland
Pvt. William J. Turk Co. A, 82nd Inf. Tr. Bn. 4th Plat. Camp Walters, Mineral Wells, Texas
Pvt. Frank E. Udovich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Corp. Fred J. Urb CASC Unit 1928 Camp Roberts, California
Pvt. Rudolph E. Urh Batt. C, 55th Tr. Bn. CARG Bar. 1148, Camp Callan San Diego, California
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. Frank Udoich Co. K, 1st Reg. QMTC Bldg. 207 Fort Warren, Cheyenne, Wyoming
Pvt. John R. Vesel Co. I, 50th O. M. Regt. Fort Leonard Wood, Missouri
PFC. Albin B. Vidmar Hq. 1st Armored Corps, APO 351 Camp Polk, Louisiana
Pvt. Frank Vasily 132d S. U. S. C., Camp Lee Virginia Hqs., Petersburg, Virginia
Pvt. Frank Zagan 65th C. A. (A.A.), Bat. A, B, 4 Camp Davis, North Carolina
Pvt. Math C. Zakrajsek Bat. A, 5th Artill. Mar. Barracks Parris Island, South Carolina
Pvt. Edward Zigon Flight 25-29 Squad. Jefferson Barracks, Missouri
Pvt. Henry L. Zupan Co. B, H. Q., 86th Eng. Fort Knox, Kentucky
Pvt. Lawrence P. Zupan 5th Med. Tr. Bat., Co. B, 4th Plat. Camp Lee, Virginia
Pvt. Joe Zupc Batt. D, 124th F. A. Camp Forrest, Tennessee
Victor Zupc Sea 2-C, Squadron 4, Nav. Air Station Pensacola, Florida

THANK YOU!

Girard, O. — My, time sure does fly, this article may be late, but it isn't late for St. Patrick's members to thank all their friends from far and near, who attended St. Patrick's dance in October which was a success. It seemed that everyone had a wonderful time. Here's hoping we will see you again soon.

St. Patrick's members are reminded that the yearly meeting will be held Dec. 10 at the Slovenian Home at 7:30 p. m. You are all asked to be present. Election of officers will take place at that time.

A Booster.

Milwaukee St. John's KSKJ Bowling League

Table with 3 columns: Name, W, L, Pct.
4-U Tavern ..... 15 9 .625
Marn's Arcade .. 15 9 .625
Butcher's Market 12 12 .500
Tivoli Tavern .... 6 18 .250

Buy Defense Bonds and Stamps

DRUŠTVENA NAZNAJILA

VABILA NA GLAVNE ALI LETNE SEJE

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 2, JOLIET, ILL.

Adventno skupno obhajilo
Naše društvo bo imelo skupno sv. obhajilo prvo adventno nedeljo pri osmi sv. maši, tako je bilo sklenjeno na zadnji redni seji 2. novembra.

Članstvo naj torej gleda, da opravi svojo versko dolžnost že v soboto tako, da bomo vsi lepo pripravljeni, v nedeljo jutraj se bomo zbirali v stari šoli in potem skupno korakamo v cerkev k osmi sv. maši, ki bo brana za žive in mrtve člane in članice našega društva. Prijazno vabim vse naše uradnike, člane in članice, da se udeležijo te osme sv. maše na to nedeljo ter se spomnimo naših rajnkih članov in članic. Bog jim daj večni mir in pokoj!

Ta mesec so bolni sledeči naši člani: Valentin Golle Jr., 1020 Nicholson St.; John Skff, 1255 N. Hickory St.; Anthony Terlep, 6485 Reissman Ave., Detroit, Mich. Dne 17. novembra se je podal v sv. Jožefa bolnišnico Leopold Jerman iz 710 Wilcox St. na operacijo na trebušni kili, dne 18. novembra se je podal v sv. Jožefa bolnišnico na Fred Vidmar iz 653 N. Hickory St. na operacijo vsled enake bolezni.

Vsem tem bolnim želimo, da bi prestali svoje bolečine in zopet kmalu ozdraveli.

Z bratskim pozdravom,
Louis Martincich, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 7, PUEBLO, COLO.

Vsem članom in članicam našega društva se naznanja, da se bo vršila glavna letna seja našega društva prvo nedeljo meseca decembra, to je 7. decembra; pričetek ob 2. uri popoldne v društveni dvorani.

Na dnevnem redu bo poročilo finančnega stanja društva, dalje formuliranje društvene aktivnosti za leto 1942, sprejem vseh, do tistega časa pridobljenih novih članov in članic, ter volitev odbora za leto 1942.

Pomnite, drago mi članstvo, da imamo pri društvu vsi člani in članice enake pravice. Toda ne smete pa pozabiti, da imamo tudi vse enake dolžnosti. Zato je pa potrebno, da se glasneji seji, posebno pa še glavne letne seje udeležite vsi brez izjeme. Pomnite, da z vašo prisotnostjo pomagata društvu in odboru, da z večjo poštrevnostjo deluje za društvo in Jednoto.

Upam torej, da boste vsi prišli na glavno letno sejo v nedeljo dne 7. decembra ob 2. uri popoldne v društveno dvorano. Po seji bomo imeli nekoliko prostega okrepčila.

Z bratskim pozdravom za društvo sv. Jožefa, št. 7:
John Germ, tajnik.

DRUŠTVO SV. JANEZA KRSTNIKA, ST. 13, BIWABIK, MINN.

Letna ali glavna seja našega društva se bo vršila prihodnjo nedeljo, dne 7. decembra ob pol dveh popoldne v cerkveni dvorani. Vsi člani so vabljeni in prošeni, da pridejo na to važno sejo, na kateri bo volitev odbora za prihodnje leto na dnevnem redu, tako tudi več drugih važnih zadev. Neudeležba te seje bo kaznovana na podlagi društvenih pravil. Pridite torej vsi! S pozdravom,

Eduard Urick, tajnik.

DRUŠTVO SV. JANEZA KRSTNIKA, ST. 14, BUTTE, MONT.

V prijazno naznanilo našemu članstvu, da bomo imeli dne 14. decembra, to bo na drugo nedeljo v mesecu našo glavno sejo, ki je najbolj važna izmed vseh tekem leta; na tej

seji bo treba voliti novi društveni odbor za bodoče leto; torej pridite vsi za gotovo! Kakor znano, se bo neudeležbo kaznovalo s 50 centov globe za društveno blagajno.

Eduard A. Malesich, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA, ST. 72, ELY, MINN.

S tem prijazno vabim vse naše člane in članice, da se udeležite v obilnem številu prihodnje važne seje dne 7. decembra ob 9. dopoldne v J. S. N. Domu. Na tej seji bo volitev odbora za prihodnje leto; poleg tega bo treba še več drugih važnih točk rešiti; to se bo lahko izvršilo vsem v zadovoljnost, ako nas bo več na tej seji zbranih.

Zaeno vas prosim, da pripelje te na to sejo kaj novih kandidatov ali članov; gotovo imate še kakega sorodnika ali sosedo, ki še ne spada k naši Jednoti; vsak nam dobro došel! Zdjaj nam manjka samo še 25 članov in članic, da bi naše društvo šlo 500 članstva v obeh oddelkih. Z vašo pomočjo in sodelovanjem bi se dalo to doseči, da bi imeli ob začetku novega leta lepo število 500 članstva pod našo društveno zastavo. To društvo bi potem tudi lahko smatrali za minnesotski steber K. S. K. Jednote. Torej vsi na delo za doseg tega cilja!

Še enkrat vas prosim in vabim, da se udeležite prihodnje naše glavne seje dne 7. decembra. S pozdravom,
Michael Cerko, tajnik.

DRUŠTVO SV. ALOJZIJA, 95, BROUGHTON, PA.

Drugo nedeljo prihodnjega meseca, to je na 14. decembra, se vrši glavna letna seja našega društva, na katero so vsi člani in članice prijazno vabljeni. Pridite saj na to zadnjo sejo v letu vsi skupaj, ker bo treba izvoliti novi društveni odbor za prihodnje leto.

John Albright, tajnik.

DRUŠTVO SV. TRESH KRALJEV, ST. 98, ROCKDALE, ILLINOIS

Naše društvo bo imelo svojo letno ali glavno sejo v nedeljo, dne 7. decembra ob pol dveh popoldne. Radi te važne seje torej ne delajte nobenih izgovorov; kajti vsi ste doma ta dan in se lahko seje udeležite, samo če hočete. Pričakujem torej polnoštevilne udeležbe. Posebno vabilo naj velja onim, katerih celo leto ni bilo v zborovalni dvorani; včasih smo bili samo odborniki, da še seje ni bilo mogoče otvoriti in voditi.

Bratje in sestre, katerih se to tiče! Glejte, da poravnate zaostali dolg do te seje ali na tej seji, kajti težavno je za tajnika koncem meseca, ako nima vsega denarja za glavni urad. Zdjaj ni več depresije; skoro vsak dela in služi denar, zato bi tudi lahko vsak redno plačeval tudi za društvo.

Na seji bo volitev odbora za prihodnje leto. Glede tega vam svetujem, da si izvolite take, s katerimi boste zadovoljni; morda boste potem radi hodili na sejo?

Oni člani, ki imate še glasovnice glede Jednote tiskarne, pa mi jih še niste oddali, storite to do 29. novembra, ko je zadnji dan za glasovanje, potem glasovnice ne bom več sprejel.

K sklepu vas še enkrat vabim in prosim, da se udeležite naše letne seje, ker ista bo važna, saj bo treba več zadev rešiti. Po seji bomo imeli nekaj pijske in prigrizka za okrepčilo; torej pridite VSI.

S pozdravom,
Frank Lukanc, tajnik.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 101, LORAIN, OHIO

Vabilo na pred-adventno veselico
Kakor je bilo že poročano, bo naše društvo priredilo plesno veselico v soboto, dne 29. novembra v Slovenskem narodnem domu. V imenu odbora vabim vse člane in članice našega društva, da se polnoštevilno udeležijo te veselice. Igral bo znani Johnny Bove-tov orkester; odbor bo pa gledal, da bodo raznovrstna okrepčila na razpolago.

Prav vladno se vabi tudi sosedna društva za obilen poset.

Pridite torej vsi in pripeljite seboj svoje prijatelje in znance. Na svidenje!

Michael Cerne, tajnik.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE, ST. 136, WILLARD, WIS.

Članstvo našega društva opozarjam na našo glavno sejo, vršečo se v nedeljo 7. decembra po prvi sv. maši. Na tej seji bo več važnih točk na dnevnem redu, tako tudi volitev odbora za bodoče leto. Zato prosim cenjeno članstvo, da se te važne seje udeleži v velikem številu.

Zaeno prosim one, ki so zaostali s svojim assesmentom, da bi ves dolg poravnali najkasneje do 21. decembra; jaz bi rad društvene knjige uredil in zaključil pred nastopom novega leta. Plačate lahko vsako nedeljo med prvo in drugo sv. mašo in to pri sobratu podpredniku Joe Pekolu.

S pozdravom,
John Pernič, tajnik.

DRUŠTVO MARIJE MAGDALENE, ST. 162, CLEVELAND, OHIO

Cenjenemu članstvu našega društva se tem potom uradno naznanja, da se vrši v ponedeljek, dne 1. decembra glavna letna seja in sicer v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida, pričeniši se ob 8. uri zvečer.

Sestre, udeležite se saj te seje v kar največjem številu mogoče! Le izvanredno važen vzrok, naj bi vas zadržal. Na tej seji se položi smernice poslovanja prihodnjega leta. Važne zadeve pridejo v rešitev in če več je članstva navzočega, več je misli in idej.

Letos se imamo tudi za pogovoriti glede proslave naše 25-letnice, katero bomo slavile 15. februarja. Na dnevi rad pridemo seveda tudi volitev odbora, ki naj vodi društveno poslovanje za leto 1942. Pridite, sestre! Izvolite si odbor, ki bo po vaši volji!

Assesment se bo začel pobirati že ob 5:30 uri tako, da boste vse prišle na vrsto, pa tudi če vas je še toliko.

Nujno ste prošene, da točno poskrbite glede poravnave svojega assesment. Vse tiste, ki pa imate še glasovnice na rokah, prosim da jih prinesete v spodnje prostore stare šole sv. Vida v petek, dne 28. novembra, kjer bom med 6. in 7. uro zvečer.

Da se za gotovo vidimo v ponedeljek dne 1. decembra na letni seji društva, do tedaj pa vas vse iskreno pozdravljam,
Marija Hochevar, tajnica.

DRUŠTVO SV. SRCA JEZU-SOVEGA, ST. 172, CLEVELAND (W. P.), O.

Zopet je mesec december pred vrati! Kako hitro! Da je baš mesec december najbolj važen za vsakega člana in članico, ki se moralo vse članstvo zavedati. Vprašajte se tudi, koliko se je te seje tokom leta udeležili? Ali ste kaj dobrega za društvo ta čas naredili? Da, če bi bilo saj polovico takih, s kakim veseljem bi uradnik ali uradnica društva delal, ker se pa članstvo ne zanima zadosti za društvo, pa tudi odbor nima veselja za to.

Zato vas prav prijazno prosim, vse cenjene člane in članice, da se prav za gotovo udele-

žite letne seje dne 2. decembra ob 7. zvečer. Seja se prične toliko prej, da se bomo po isti lahko prav po domače zabavali; imeli bomo tudi nekaj prostega prigrizka ali okrepčila.

Na tej seji bo treba voliti društveni odbor za bodoče leto. Pridite torej VSI in si izvolite odbor po vaši mli volji. Kako bi bila tudi vesela, ko bi hotela naša mladina prevzeti kako uradniško mesto.

Zaeno vas prosim, da mi vrnete one knjižice saj do seje, ker se bo iste rabilo na decembrski ali letni seji. Na podlagi teh knjižic bodo lahko štirje srečni s primernimi nagradami. Morda boste ravno vi?

Pri družini Eddie in Anna Zalar so dobili prirastek, zalega sinkota; mlada mamica in novorojenček sta oba zdrava; oče je pa seveda tudi zelo ponosen, ker je dobil naslednika. Ime ponesne mamice je bilo Šustaršič. Naše čestitke! Čestitke pa tudi naši sestri Johani Zalar, ker je postala za enkrat več stara mama.

Prav nevarno je zbolela naša sosesstra Terezija Lach; toda zdaj je že na potu okrevanja, kar ji vsi iz srca želimo.

K sklepu vas vse ponovno vabim na letno sejo; s pozdravom,
Anna Pelcic, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Če verjamete ali pa ne, da je zadnja sejo 19. novembra bil tak naval, da je brat vratar imel toliko posla z odpiranjem in zapiranjem dvoranih vrat, da bi ga kmalu "izvilo." In če poznate sobrata Andreja Zdešarja, veste, da je korenjak, pa kljub vsemu bil je tako zmučen, da mu je znoj lil po čelu kot bi ga kdo z vodo oblival. Od same kljuke (od dela zapiranja in odpiranja), se mu je na dlani naredil krvav žilj.

Presenečen sem bil, da svoj živni dan še ne tako, da je v prostori dvorani skoro zmanjkalo za tako "ogromno udeležitev" stolov. Čast, komur čast! Vsi, ki se pa niso mogli te seje, ne ta ali drug način udeležiti, naj vedo, da so nekaj zamudili, kar naj ostane javna tajnost in vedo samo udeleženci seje.

Končno se je volja vseh strnila v eno brez kakega dolgega debatiranja, in sicer: da se prepriča v bodoče tako "ogromna udeležba," da seje umaknemo iz tretje srede v mesecu in jo preložimo na drugo nedeljo v mesecu kot je bila nekoč v navadi. Vzemite torej v naznanje, da se vrši glavna letna seja dne 14. decembra ob 2. uri popoldne v šolski sobi, ker omenjeno nedeljo 14. decembra se v naši cerkvi obhaja 40-urna pobožnost in radi pobožnosti ne bo seja pod cerkvijo kot navadno.

In še to: Nekateri so že, nekateri še ne, plačali v društveno blagajno 25c kot je bil sklep seje meseca oktobra, da se v decembru pobira pri assesmentu. Upam, da je boljše naklado plačati, kakor pa z veselico priti do neke gotovine, ker je dvomljivo, če se sploh naredi toliko, da krijemo stroške, ki so v zvezi z veselico.

Končno še apeliram na članstvo, ne pozabite glavne letne seje 14. decembra ob 2. popoldne.

Z bratskimi pozdravi,
Math Tekavec, predsednik.

KAZANJE FILMSKIH SLIK V NEWBURGU

Cleveland, O.—Prihodnjo nedeljo, dne 30. novembra po večerni pobožnosti bo v cerkveni dvorani sv. Lovrenca v Newburgu Mr. Grdina, na prošnjo društva Najsvetejšega Imena, kazal posebno izbrane in lepe filmske slike iz starega kraja, tako tudi druge. Farani so prijazno vabljeni. Vstopnina bo 25 centov v korist cerkve.

DOPISI

LORAINSKA SLOVENSKA PODRŽNICA ŠT. 14 J. P. O.

DOBRODELNA PRIREDITEV 4. JANUARJA

Lorain, O.—Nekako dolgo smo se pripravljali za ustanovitev tukajšnje slovenske sekcije ali podružnice št. 14 JPO, zato pa upam, da se bomo toliko bolje potrudili za dosegajoč boljše uspeha za ta dobrodelni namen.

Veliko sem že brala v listih o vseomogočih ukrepih, tudi o nesoglasju in nezaupnosti v zadevi našega Jugoslovanskega pomožnega odbora (J. P. O.). Skoraj ne vem, od kod vse to prihaja; kar misliti si ne morem, da je to od naših dobrobršnih Slovencev.

Ko sem prišla leta 1920 iz starega kraja v Cleveland, O., me je nekdo vprašal: "Kaj misliš, da se ti bo tukaj dopadlo?" Kot mlada in še neizkušena, sem ga pogledala v obraz in mu rekla: "Zakaj pa ne?" Dotičnik je nadaljeval: "Veš, v starem kraju si imela vsaj streho pa kruh, ko tukaj v Ameriki tega ni vedno." Še prej, ko sem mu mogla kaj odgovoriti, je oni mož odšel. Mislila sem si pa pri tem: Ne bojim se tvoje strahu; ako bo le malo boljši kruh kakor je bil doma, pa bom Bogu hvaležna. Tudi med prvo svetovno vojno ni bilo povsod strehe in ne kruha, posebno pa še tam, kjer je divjala vojna. Begunci, ki so prihajali iz svojih krajev, so bili lepo sprejeti povsod; preskrbeli smo jim streho, nanesli jim potrebnih reči za prvo silo in dali smo jim kruha, kar so vse sprejemali s solznimi očmi, kakor sedaj naši slovenski siromaki. Večkrat sem jih videla, kako so jokali, posebno pa ženske, toda imeli so tolažbo, da bodo šli lahko po vojni domov, ozir. v njih kraje ker so bili samo preseljeni ne pa oprani in pregnani kakor je to sedaj. Niso živeli v strahu kdaj jim bo sovražnik ugrabil njih otroke in iste natrpne v živinske vagone poslal bogve kam. Zato pa mislim, ako imamo le še kaj srca, se nam mora isto omehčati z usmiljenjem ter pomilovanjem našega nesrečnega naroda in stari domovini, posebno onih, ki so prišli pod Hitlerja.

Slišim tudi opombe: "Kadar bomo mogli, pa bomo poslali vsak svojim." Tudi jaz tako mislim. Toda prevdarimo malo, koliko je takih, ki nimajo nikogar, da bi se jih spomnil. Ali ne pomagamo vedno berachu, ki pride prosit in trkat na naša vrata? Mislim da, in ga ne spodimo praznega od vrat. Doma v starem kraju so nas vedno učili, da se da siromaku v božjem imenu. Torej ali ni to ravno isto, ako bo vsak po svoji moči prispeval v ta namen? Da, in še večji blagoslov bo, ako bomo radi in iz srca dali neoziraje se, ali bo darobil kaj revež iz moje ali tvoje vasi.

Nekaj oseb me je tudi že vprašalo, če bomo imeli lep in bogat program na naši prvi dobrodelni prireditvi dne 4. januarja v S. N. Domu. Naš odbor bo gotovo gledal, da bo napravil kar bo najbolj mogoče lepega.

Zato naj velja to prednaznanično vam, dragi mi Lorainčani že kot prijazno vabilo, da se vsi udeležite te naše prireditve dne 4. januarja. Pokažimo s tem, da sočustvujemo z našimi zasužnjenimi rojaki v stari domovini. Enako vabilo naj velja tudi našim rojakom iz bližnjih naselbin.

Za to prireditev se še posebno naša mladina zelo zanima, kar jim gre v posebno čast, ker hoče delovati za domovino njih staršev. Zdi se mi, da jim je več od srca, kakor pa nam, ki

VSI NA SLOVENSKI DAN V NEW YORKU!

Po različnih mnenjih in razgovorih sodeč, bo naš Slovenski dan 30. novembra pomemben dan v zgodovini newyorških Slovencev. Vsa naša tukajšnja društva kot veste, so se zavzela, da prirede eno skupno in veliko priredbo v pomoč našim ljudem v domovini. Čisti prebitek bo šel v sklad naše slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora. Brat Pogačnik, tajnik Slovenskega samostojnega podpornega društva v New Yorku je od strani njih društva sporočil tajniku Združenih slovenskih društev v New Yorku, da njihovi člani darujejo v ta namen \$100.00! To je zavest in vspodbuda vsem, ki bi jih hotela zalotiti brezbriznost ali malodušnost češ, naši ljudje se za domovino ne zanimajo, so že predolgo tukaj, itd. Člani Samostojnega društva ne mislijo tako, ampak so nam dali vsem lep vzgled, kateremu sledimo vsi, vsak po svoji moči.

Drug vesel pojav je dejstvo, da se za to našo priredbo zanimajo celo zunanji ljudje in pa tudi mnogi odlikani Slovani v tem mestu, ki so izrazili željo, da se jim pošlje program, da vidijo kdo prav za prav je tale najmanjši slovenski brat, Slovenec? Predvsem jih zanima, je naše narodne noše, naše petje in naši ljudje sploh. Poskrbimo torej, da bo med obiskovalci, oziroma udeleženci čim več naših narodnih noš.

Med nami ta dan bodo tudi Slovenci, ki so prišli pred kratkim semkaj in ki jim slovenska pesem in slovenska beseda pomeni veliko več, kot more pomeniti kateremukoli izmed nas, zakaj vsi ti posamezniki so zapustili domovino kot begunci pred strašno usodo, ki je zadelo Slovenijo. Takp bodo naši gostje člani družine ministra Kreka, Dr. Furlana, Dr. Čoka, Dr. Goričana in še drugi Slovenci in Jugoslavoani.

Dan pred Zahvalnim praznikom sem posetila zabavo krožka št. 93 SZZ. Naše rojakinje so imele kar lepo udeležbo in Slovenski dom v Brooklynu je bil živahen in poln vselega razpoloženja tako, da se je bilo skorpo težko odločiti za nagovor, ki bi zmotil to veselo in neprisljano zadovoljnost. S predsednico Mrs. Helen Corel pa sve tako uredile, da sem prišla na oder in apelirala na vse navzoče, naj ne pozabijo 30. novembra, in pa da se gotovo udeležijo v narodnih nošah. Enak apel naj na tem mestu naslovim tudi na članice krožka št. 84 SZZ, kateremu predseduje Mrs. Zakrajšek, ki mi je povedala, da bo ta krožek imel svojo zabavo enkrat v januarju. Prav, ene sem prišla vabiti, drugim se pridem zahvaliti — če boste priredite in pridete na skupno prireditev in lepem številu in v — nošah!

Poleg naših ljudi v velikem New Yorku vladno vabimo tudi druge iz bližnjih naselbin, posebno iz New Jersey, Upstate New York, itd., da se nam pridružijo in z nami praznujejo velik Slovenski dan. Vstopnina je samo 50c za program in veselico, ki bo sledila. Zadržali bomo zgodaj popoldne, če le mogoče ob dveh, zato pridite zgodaj. Vršila se bo priredba v Polish National Home (Arlington Hall) na 63rd St. Marks Place (E. 8th St.), Manhattan. Astor Place (Lexington Ave. Subway) je najbližja postaja podzemne železnice.

smo od tam prišli in nam je bila le sreča mila, da smo sedaj v svobodni deželi.

Kaj vse bo na programu, bom že še pravočasno poročala. Za danes le toliko, da ne bo zunanost mislila, da tukaj v Lorainu spimo.

Z rodoljubnim pozdravom,
Frances Jevc.

Naj pride skupaj "vse kar leze ino gre," so rekli naši stari ljudje, zakaj, kadar sovrag zapreji narodu, kot takemu, s popolnim uničenjem in iztrebljenjem, tedaj je čas, da se zbude iz brezbriznosti vsi, ki imajo še svobodo, da govore in delajo za osvobojenje svojega ljudstva ter mu nudijo pomoč v težkih dneh. Edino naša volja, volja svobodnih ljudstev, bo strla pošast nacizma in fašizma. Mi vsi imamo v sebi ponos človeka, ki ne dopušča, da pride nad nas ošabni in pohlepni tujeec z zahtevo, da mu predamo svoje roke, da jih vklene v suženjske spono, ker nas smatra za nekaj nižjega, živalskega ali malodušnega. Na to nas hočejo danes Nemci ponižati kot Slovence in Slovane. Kdor ne verjame, neaj gre čitat programe, načrte in nakane, ki so jih drzno pokazali svetu, ko so videli, da se svet tresne pred njimi. Ne bo jim uspelo, ac sme jim uspeti! Mi živimo tukaj, da, mnogi že dolgo, dolgo dobo, ali naše korenine so tam, vse kar smo podedovali od pradedov, ki so spremenili Slovenijo v ljubko deželo, ki smo jo poznali v mladosti. Mi smo ponosni na svoj izvor in imamo pravico živeti kot vsi drugi večji narodi. Saj države ščitijo celo redke živalske vrste, pa bi človek, kot tak, dopustil, da se iztrebljajo celi narodi?!

Naša prva dolžnost danes je, da pomoremo našemu narodu, kakor pomagajo drugi svojim; da pokažemo svetu svojo narodno vrednoto in delujemo za zopetno združenje našega razkosanega naroda v domovini. Da držimo roke križem zdaj, bi bilo, kakor da sami nosimo treke h grmadi, ki pretj upepeli vse, kar nam je bilo drage in kar nas je postavljalo v vrsto z velikimi narodi. Zavedajmo se, ne v domišljiji, ali kakor v mučnih sanjah, da mefejo Gestapovci danes v ogenj velika dela naših umetnikov, Prešerna, široko - miselnega Cankarja, pripovednika Jurčiča, lirika Gregorčiča in stotera dela drugih naših duševnih delavcev. Nič ne vemo kakšna usoda je zadelo naše živeče graditelje naše slovenske kulture in znanosti. Tujec hoče uničiti vse, kar so naši najboljši umovi ustvarili, da nas potem lahko proglasi za nizke sužnje brez kulture in zato nevrde živeči svobodno življenje. Začeli so s tem fašisti, ko so sežigali naše narodne domove in knjižnice v Primorju, metal s podstavkov spomenike naših mož, itd. Pa uničili nas še niso, kot nas ni Turek ne drugi sovragi, ki so stremeli za tem. In nas še ne bodo! Povsod kjerkoli živimo, bomo strnili svoje moči, da pomagamo našemu človeku do svobode in lepših dni. In tuja, ki nas hoče uničiti, bomo vprašali z besedami pesnika Zupanciča:

"Veš, kaj je dolgih, težkih tisoč let? Veš, kaj izsanjal v njih je kralj Matjaž? Moj narod moder je kot kralj Matjaž, moj narod star je težkih tisoč let!"

Pridite, da pomoremo temu krepkemu narodu do zopetnega svobodnega življenja. Prišel bo dan, morda prav kmalu, ko bomo mogli uspešno pomagati našim na vse vetrove raztepenim in pregnanim ljudem v domovini. Na ta dan, ki ga vsi težko pričakujemo, bodimo pripravljene Slovenci z lepim skupnim skladom, v katerega pridno nosimo, kot čebele svoj med v panje. Koliko bomo prinesli 30. novembra? To je odvisno od naše skupne dobre volje.

Primorska Slovenka.

DELUJMO ZA DOSEGO 40.000 ČLANOV!

CLASNO L. S. K. JEDNOTE

1015
 Ustanovljena 22. Avgusta 1914
 Ustanovljena 22. Avgusta 1914
 Ustanovljena 22. Avgusta 1914

IZDAVAJSTVO IN UPRAVLJAVSTVO
CLEVELAND, OHIO
 1015
 Val vreden in odlična nagrada v našem uradu najpomembneje do poudarjena
 dopolnjevanje in priobrat v števili točketa tedna

MEMBERSHIP
 Za člana na leto \$2.00
 Za člana na leto \$1.00
 Za člana na leto \$1.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN GATEBOLD UNION of the U. S. A.
 In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 1015 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
 Phone: 958-2000

Terms of subscription:
 For members, yearly \$2.00
 For nonmembers \$1.00
 Foreign Countries \$3.00

NEKAJ NASVETOV ZA LETNO SEJO

Na dnevnem redu glavnih letnih sej meseca decembra bodo različne točke in zadeve, katere bo skušalo največje članstvo rešiti; seveda, ima izmed bolj važnih točk bo nominacija in volitev odbora za bodoče leto; o tem smo že v članku zadnjega tedna nekaj omenili.

BOŽIČNICA ZA MLADINO

V kolikor se spominjamo, je lansko leto deset naših društev po raznih naselbinah priredilo takozvano božičnico za svoje člane mladinskega oddelka. Upamo, da se bo tudi letos obnovilo; dosedaj imamo naznanjeno že eno božičnico, in sicer društva sv. Helene, št. 193 v Clevelandu. Taka prireditve ni tako draga ali zvezana s kakimi težavami. Otrok bo vesel vsake igrače ali malenkostnega darila od strani posameznikov ali od strani društva. Starši, ki bodo imeli kaj pripravljenega za Miklavževo darilo svojim malčkom, lahko na ista označijo ime obdarovanca, pa bo dotični otrok prejel določeno stvar na društvnem Miklavževem večeru ali na društveni božičnici. Nekateri starši bodo tudi veselji, če bo dana prilika, da bi kak izmed njih otrok nastopil pri taki prireditvi, saj naša mladina se v resnici lahko ponaša z mnogimi talenti.

BOŽIČNI DAR ČLANOM-VOJAKOM

V angleškem delu današnje Our Page najdete lahko 139 inen z naslovi naših članov-vojakov. Te seznam sicer ni popoln. Vsa ta imena se blišajo na Častni tabli v glavnem Jednotinem uradu. Ako zve tajnik ali tajnica kakega našega društva za kako novo ime člana-vojaka, naj ga izvoli sporočiti uredništvu Glasila, tako tudi na glavni urad.

Več teh naših fantov, ki so v službi strica Sama bo morda prišlo za Božič domov za nekaj dni na dopust, drugi bodo pa morali v svojih taboriščih božičevati, od koder se bodo spominjali svojih dragih domačih, tako pa tudi društvenih sobratov in sester. Ali bi ne bilo umestno in lepo, če bi se tudi vaše društvo teh vaših članov-vojakov spomnilo s kakim primernim darilom, zavitkom cigaret, pecivom, ali pa s par dolarji za približek. Verujte nam, da bodo vsako stvar s hvalečnostjo sprejeli in blagovoljivo društvo, ker jih še ni pozabilo. Le pomislite si njih požrtvovalnost za obrambo domovine in pa vaš položaj doma. Njih skromen mesečni zaslužek ali plača in pa vaša Velika razlika, kaj ne?

KAMPANJSKI ODBOR

Sedanja naša kampanja bo trajala samo še dobre štiri mesece, do konca marca, leta 1942. Mnogo zaslužnih društev bi dosedaj že lahko našli, ki so marljivo v tej kampanji sodelovali. Je pa žal tudi še nekaj takih, ki se sploh ne zmenijo za to kampanjo. Tem društvom bi svetovali, naj na letni seji izberejo poseben kampanjski odbor, da bi šel prihodnje štiri mesece na delo; na ta način se bo dalo rešiti čast društva, da koncem kampanje v nasprotnem slučaju ne bo označeno na naši "črni" tabli.

IZPOD PERESA GL. URADNIKOV KSKJ.

NAŠEMU ŽENSKEMU ČLANSTVU

Kakor je žena-mati srce in duša družinskega življenja, tako je pa ženska članstvo srce in duša naše velike pionirske slovenske katoliške bratske organizacije K. S. K. Jednote. Saj so ravno ženske tiste, ki grede svojo pot do cilja, četudi je treba požrtvovalnega in neumornega dela, ko se zavzamejo za kakšno stvar. Naša Jednota se ima ravno ženskemu članstvu veliko zahvaliti, da je na sedanjem ali na tako lepem stališču. Če bremo zgodovino Jednote, bomo spoznali, da je naša Jednota začela pravzaprav napredovati šele takrat, ko je bila dekletom in ženam dana prilika udeleževati se v društveno in v Jednotino življenje. Takrat, ko jim je bila dana prilika, da so lahko pričele ustanovljati svoja društva, se je našo žensko članstvo zavzelo, da bo pridobilo toliko članic, da prekoračijo možko članstvo. Če se ne motim, imamo sedaj pri Jednoti nadpolovično ženskega članstva.

A vendar naše članice še ne odnehajo! Še vsikdar, kadar se je bilo treba skazati s kakim delom za Jednoto, niso bile naše članice nikdar na zadnjem mestu. Upam, da se ravnotako tudi izkažemo v kampanji, ki je sedaj v teku. Vsa čast onim, ki so že storile svojo dolžnost napram Jednoti; ampak čisto gotova sem pa, da, ko se bo kampanja zaključila, jih bo še veliko več takih.

V večini naših slovenskih domov je ravno žena-mati tista, ki ima v oskrbi, da je družina zavarovana in kje je zavarovana. Kot katoliške žene-matere, je pa res naša dolžnost, da vpíšemo naše družine najprvo v katoliško Jednoto, potem šele pa lahko kam drugam. Imamo tudi sorodnike, znanke in prijateljice, katere lahko nagovorimo za pristop v K. S. K. Jednoto; seveda gledati moramo, da so isti sposobni za našo Jednoto, to je, da so zdravi, kar se že razume, obenem pa tudi, da so dobri, praktični katoličani.

Naša Jednota je pa tudi na taki podlagi, da se ni treba prav nobenemu sramovati, da je njen član ali članka. Ima na razpolago razne najmoderneje smrtninske zavarovalnine tako,

da si lahko najbolj izbirična oseba izbere tisto, kar ji najbolj prija. Ima na razpolago tudi vsa druga podpora za naše članstvo, da se lahko kosa z naj si bo katerokoli drugo organizacijo.

Drugače nam ni treba, kakor da zavijemo rokavo, pa hajd na delo! Vsaka izmed nas naj bi vzela svojo nalogo, da od sedaj do konca kampanje pridobi VSAJ ENEGA novega člana za Jednoto. Vidite astrte, to bi ne bilo take stvari, "pridobiti eno" za vsako posamezno, ampak ko bi se pa štel rezultat, bi pa bilo veliko število in našega članstva bi se štele veliko več kakor 40.000. TO NI NEMOGOČE! VSAKA MALO, PA BO PRINESLO VELIKO. Napravile boste dobro delo tistemu, ali tisti, ki jih boste vpisale, zraven pa še sebi nekaj prisluzile, ker Jednota daje lepe denarne nagrade za novo članstvo.

Ne pozabite tudi malčke pridobiti za naš mladinski oddelak. Zavedajmo se, da ravno v mladinskem oddelku je naša bodočnost. Čimvečji naš mladinski oddelak, tem sigurnejša bo naša bodočnost. Zato pa "ŽENSKO ČLANSTVO" na PLAN! Porabimo vsaj nekaj časa v prosepah naši K. S. K. Jednoti, katere geslo je "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!" ter bodimo si sveste, da smo storile svojo dolžnost napram veri—napram samim sebi—in napram svojem narodu.

V nadi, da se naše žensko članstvo v tekoči kampanji fino skaže, vas vse iskreno pozdravljam,
Maria Hočevar, članica glavnega nadzornega odbora.

NALOGE KATOLIŠKEGA TISKA

Milanski škof kardinal Ildefonso Schuster je v pastirskem pismu ob priliki katoliškega tiskovnega dne takole označil naloge katoliškega tiska v sedanjem času:

"Tako imenovani nepristranski, nevtralni tisk ne kaže nobene naloge zanimanja za različne pojave cerkvenega življenja. Papeževim objavam posvečajo le bežno pozornost, ali pa nobene. Rekli bi lahko, da o duhovnih stvareh sploh ne marajo pisati. To ni nič novega. Saj je bilo že pred 2.000 leti zapisano: Luč svetli v temo, a tema je ni razumela. Če se torej politični tisk ne briga za razširjanje cerkvenega nauka, komu naj pripada poslanstvo, da širi in brani evangelij, če ne katoliškemu tisku."

"Katoliški tisk ima dvojno nalogo. Prva se tiče nekako notranjega, recimo družinskega življenja cerkvenega občestva. Verniki so tako v neposrednem stiku z življenjem svoje cerkve, izjavami papeža in škofov. Semkaj spadajo tudi razlage verskih in нравstvenih problemov, kakor tudi vprašanja prava in pravičnosti. Druga naloga, ki jo ima katoliški tisk, je nekako zunanja, izvenskerkvena. Mnogo je ljudi, ki stojijo izven obtoka cerkvenega življenja. Mnogi se cerkvenim naukom celo zoperstavljajo. Toda tudi ti morajo priti s Cerkvijo in z njenim naukom v dotik. Predvsem oni, ki so na obrobju, da spoznajo zdravila, ki jih ima krščanstvo za različne težave, ki se pojavljajo v življenju človeških občestev. Predvsem tudi izobraženci, ki se ne smejo same sebe oropati neizčrpanega bogastva idej, ki jih je cerkveno občestvo v teku dva tisoč let s študijem in izkušnjami zbralo. To jim posreduje tisk."

"Mnogi prihajajo do spoznaja, da je rešitev državnih občestev v cerkvi. Le tako razumemo, zakaj se mnogi oblastniki spet vračajo nazaj h Kristusu in k njegovi Cerkvi; kajti samo Cerkev bo preprečila, da se človeštvo spet ne bo pogreznilo nazaj v barbarstvo."

"Za katoliški tisk se odpira obsežno polje plodonosnega dela in vprava katoliškemu tisku se mora dati priložnost, da svobodno oznanjajo besedo resnice."

PASTI ZA PODMORNIC

Zaradi živahnega delovanja nemških podmornic po vseh delih morja, pričakujejo vsi, kdaj se bodo pojavile angleške pasti za podmornice. V svetovni vojni so imele te pasti jako važno vlogo. Nastopale so z imenom "Q-ladje" (nemško "Q-Boot" v nasprotju z nemško "U-Boot" podmornica). Poslednja bitka v svetovni vojni med pastjo za podmornice in podmornico, je bila 9. novembra, 1918 v Gibraltarski morski ožini in se je končala s tem, da je bila nemška podmornica "U-94" potopljena. Odleslo so redno prihajala poročila iz Anglije, ki po njih spoznamo, da britska vojna mornarica ni štedila ne z denarjem ne s trudom za nabavo teh podmorničkih pasti. Pričakuje se, da se bodo kaj kmalu pojavile. Iznajdba podmorničkih pasti sloni na podlagi varanja, maskiranja. Vsa vrsta tipa pomorskih vozil, tako jadrnice, ribiške ladje, kitolovke, ribiške parnike (od 150 do 10.000 ton) so uporabljali kot pasti. Najbolj pripravna za to pa je skromna oblika tovornega parnika, tako zvani "pohajač po sedmih morjih".

LETEČE TRDNJAVE

O ogromnih vojaških letalnih, ali kakor jih drugače imenujejo "leteče trdnjave," je bilo v zadnjem času marsikaj napisane. Takšna letala je naročila tudi Anglija. Amerika jih bo odstopila polovico.

Kakšne pa so prav te "leteče trdnjave"? Se pred nedavnim je dejal neki angleški minister, da bi Anglija zagospodarila nad nemškimi zračnim prostorom, če bi imela vsaj 25 "letečih trdnjav."

"Leteče trdnjave" gradijo letalske tovarne Douglas v Kaliforniji in sicer v največji tajnosti. Prvotno so bile vse naročene za ameriški armado, predvsem za operacije na Tihem oceanu. Omenjene tovarne izdelujejo zdaj dve vrsti takih zračnih velikano: Prva vrsta letal je namenjena za vojskovanje nad kopno zemljo, drugo pa je vodno letalo. Prvo ima 64 ton! (dozdaj največje ameriško letalo "Clipper" ima 40 ton). Čež krila meri 70 m. Letalo je vse izdelano iz kovine in ga ni kar tako lahko sestreliti. Posebno lovci mu ne bodo mogli do živga. Oboroženo je z dvema topovima 37 mm in osmimi težkimi strojnimi. Poleg tega letalo lahko vzame s seboj še 20 ton bomb. Štirje motorji imajo skupno okrog 9.000 konjskih sil. V začetku so mislili, da bo imelo to letalo šest motorjev. Med graditvijo pa se je izkazalo, da zadostuje seboj okrog 23 ton, razen tega pa še potrebno strelivo za topove in strojnice. Brez pristajanja bo lahko preletelo razdaljo skoraj 12.000 km! Z drugimi besedami: če se to letalo dvignilo pred New Yorkom, bi lahko preletelo Atlantski ocean, bombardiralo London in se vrnilo zopet v New York, ne da bi vmes kje pristalo. Angleži pa bi z njim od ustja Temze lahko poleteli nad Berlin in bi ga bombardirali brez oddiha—24 ur!

Druga vrsta "letečih trdnjav" bo letela s hitrostjo približno 500, druga pa okrog 400 km na uro, čeprav je tako ogromno, pa to še ni vse. Poleg teh dveh vrst letal pa nameravajo Amerikanci graditi baje še aparate po 150 ton! Zdi se, da strah pred "letečimi trdnjavami" ni tako neupravičen.

Pavle Gal: "PREKASNO, OČE!"
 Zvezde so se prižigale na nebu. Drobne nebeske lučke so utripale in se ozirale na zemlji, ki se je odela v črn plašč noči. Rimska cesta je bila videti, kakor da je posuta z zlatniki. Izza hribov je lezel mesec. Počasi je veslal po nebu in se pomikal višje in višje. Njegova blede mesečina je lila na zemljo in jo čarobno razsvetljevala. Nad krajino je vladal skrivnostni mir. Jagnjedi ob česti so se svetlikali v mesečini in njihove mogočne veje so štrele proti nebu. Po cesti — od Beltinec proti Veržeju — je stopal samotni popotnik. Ni se oziral v zvezdno nebo, ni gledal vitkih jagnjedov, ki so se svetlili, kakor da so pregrnjeni s srebrnim pajčolanom, ampak je s sklonjeno glavo in upognjenim hrbtom počasi stopal po cesti. Mož, kakih šestdeset let star, je bil majhne postave in oblečen že v precej oguljeni suknič. Zgrban obraz je jasno

POROKA PREKO RADIA JE NEVELJAVNA

Kanadski narednik Charles Chevalier, ki se sedaj nahaja na Anglékem, se je hotel preko radija poročiti s svojo zaročenko Vicky uesnel, ki je ostala v Montrealu. V to svrhu se je razvil med radijskima postajama v Montrealu in v Londonu prekoatlantski radijski razgovor naslednje vsebine: "Je vse pripravljeno? Nestrpno čakam. Hočem, da se poročiva!" Zaročenkinin starši so takoj odgovorili: "Mi svoji hčerki dovoljujemo, da se poroči." Nato se je oglasila zaročenka: "Pripravljena sem na poroko." Zanj je že spregovoril protestantski pastor: "Ker je torej vse pripravljeno, lahko pričnemo s poročniimi obredi. Ženin in nevesta bosta rekla "da," kakor hitro bodo moje obredne besede končane. Nato je napovedal še organist: "Pazite na ženitno koračnico!"

Zaslišali so se zvoki radijske godbe, toda kmalu so jih zadržali močni protivalovi, nato pa se je razločno zaslišal glas angleškega uradnika. S strogimi in mrkami besedami je naznanil: "Po angleškem civilnem zakonu se mora vršiti poroka pred pričami, ki se lahko prepričajo o istovetnosti oseb, ki hočeta skleniti zakon. Ker je preko radija nemogoče prepričati se o istovetnosti ženina in neveste, je ta zakon neveljaven in ničevn."

Tako bo moral nestrpni narednik čakati s poroko do konca vojne.

NAŠE STARE NARODNE NOŠE

Razen peče, oziroma avbe in šaplje (Vipavke so hodile navadno gologlave), so nosile naše ženske pred 100 ali 200 leti, široko in nagubano krilo iz svile, izpreminjast predpasnik, brokatni spenzar in svileno sestavo ruto okrog vratu. Moški pa razen kratkega sukničja brez žepov—tesne in nerodne irhaste hlače, bele ali tudi barvne nogavice ter baržunast telovnik s kroglastimi debelimi srebrnimi ali kositrenimi gumbi.

V obeh primerih se dajo dobiti neke daljne sličnosti tudi z bavarsko-švabsko nošo. Tamkajšnja ljudska umetnost s svojimi motivi vrtince, orla, monograma Jezusovega (IHS) in Marijinega, dalje s svojimi slikami na steklo, z načinom stavbarstva rezljani hodniki ob hiši in pohištva (stoli z orlovsikimi naslonjali) je mogla vplivati umetnost in obrt. V okolici Bodenskega jezera je bila tudi v navadi čepica s "cofom" naše moške narodne noše. Težnja časa po velikih in svet pretresajočih dogodkih francoske revolucije pa je šla za tem, da se tudi v obleki zabrišejo vse stanovske razlike. Vodnik pravi, da se je po terezijanskih in jožefinskih reformah in s skrbjo za izboljšanje narodnega gospodarstva dvignilo blagostanje, kar se je poznalo tudi v "slovenski noši" preprostega ljudstva. Vodnik pravi, da je bila obleka izza leta 1780 vedno bogatejša, a obenem tudi bolj podvržena spremembam mode.

V SPOMIN SMRTI

NAŠE LJUBLJENE MAMICE MARIJE LOKAR rojena Žagar

ki so za vedno zaspali dne 24. novembra, 1937

Štiri dolga leta so potekla, odkar si nas zapustila mamica; toda spomini so milejši in ljubezen še večja ko si brišemo solzice in upamo, da se snidemo enkrat s Teboj in očetom tamkaj v nebesih. Zalujoči ostali: JUSTINE in FRANCES, MARY, vdova TURK, hčere. FRANK in JOSEPH, sinova. Pittsburgh, Pa., 24. nov., 1941.

OBROK ZA RAZVITJE

Ob rozi jutraj kmeta glej, ko polje orje za pšenico; se proti nebu tja ozre, potem pšenično zrnje zmleti. Vesela mati v kuhinji hleb kruha danes spet je spekla, ko reže ga—"Zahvaljen Bog!" je v srcu svojem tiho rekla.

Ivan Zupan.

Obrambno-varčevalni bondi serije E se dobe v tako nizki vrednosti kot \$25; nakupna cena istih pa je \$18.75.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1884. Inskripcijana v Jolietu, delovi Illinois, dne 12. januarja 1885. GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

GLAVNI PREDSEDNIK: JOHN GERMA, 817 East "C" St., Pueblo, Colo. Prvi podpredsednik: JOHN ZEPFRAN, 3728 W. 19th St., Chicago, Ill. Drugi podpredsednik: MATE PAVLAKOVICH, 4715 Halfield St., Pittsburgh, Pa.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

V POJASNILU NA NERESNIČNE GOVORICE
Naznanja se nam, da se po gotovih naselbinah širijo govorice, da se namerava pri prihodnji konvenciji K. S. K. Jednote zavarovanje proti boleznim ukiniti oziroma odstraniti.

Take in enake govorice so neresnične in izmišljene. Takih govorice se zamorejo posluževati le brezznačajneži in osebe, ki so brez vsakega najmanjšega karakterja. Osebe, ki širijo take in enake govorice, delajo to le z namenom, da bi našo organizacijo očrnilo in prospektivne kandidate od pristopa v KSKJ. odvrgli.

Konvencija K. S. K. Jednote se bo vršila prihodnje leto. Delegatje bodo izvoljeni še v prihodnji spomlad. Zato danes še ne vemo kdo bo navzoč na prihodnji konvenciji. Vemo pa nekaj in to je, da društva centralnega bolniškega oddelka bodo izvolila take delegate, ki bodo pri prihodnji konvenciji ne za ukinitje bolniške zavarovalnice, pač pa zato, da bi se te vrste zavarovalnino zboljšalo na korist onih, ki so ali ki bodo proti boleznim zavarovani.

Ne ukinitje ali preklic bolniške zavarovalnice, temveč zboljšanje centralnega bolniškega oddelka, to je namen glavnega odbora in to bo tudi delo prihodnje konvencije. To je naš namen in naše delo. Vse, temu nasprotne govorice so iz trte zvite in zaslužijo največje obsojanje. Za glavni urad K. S. K. Jednote: Josip Zalar, glavni tajnik.

17. nov. 1941.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

URADNO NAZNANILO

Društvene seje, vršeče se meseca decembra, so letne ali glavne seje. Pri teh sejah se imajo voliti društvene uradnike in uradnice za bodoče leto.

Krajevna društva se s tem obveščajo, da to naznanilo vpoštevajo in za prihodnje leto izvolijo odbornike in odbornice kakor pravila določujejo.

Pri volitvah uradnikov in uradnic se mora vpoštevati Jednotina pravila, člen 36, točka m, stran 165, ki se glasi:

"Nobena oseba ne more biti izvoljena za urad predsednika, tajnika in blagajnika podrejenega društva, ki je istočasno tudi predsednik, tajnik in blagajnik druge bratske organizacije; tudi ne smejo v te urade biti izvoljene osebe, ki so zastopniki ali uslužbenci kake "Life insurance" kompanije."

Poleg izvolitve društvenih uradnikov in uradnic, mora vsako društvo izvoliti ali imenovati tudi enega ali več zdravnikov za preiskavo članov.

Le taki zdravniki, ki bodo imeli od društva podpisano izjavo, bodo imeli pravico preiskavati kandidate za pristop v Jednoto in pa preiskavati dvomljive slučaje, kadar bo tako zahteval vrhovni zdravnik.

Izjava društvenega zdravnika naj bo pravilno izpolnjena in od javnega notarja overovljena, nakar naj se jo odpošlje naravnost na vrhovnega zdravnika.

Vsa društva so torej naprošena, da poleg uradnikov in uradnic izvolijo ali imenujejo tudi enega ali več društvenih zdravnikov.

Društvene tajnike in tajnice se prosi, da takoj po volitvi odpošljejo en imenik izvoljenih uradnikov in uradnic na glavni urad in enega pa na upravništvo Glasila.

Zelec pri volitvah obilo uspeha!
Josip Zalar, glavni tajnik.

POTOVANJE NA ZAPAD IN OBISK KSKJ DRUSTEV

Pise JOSIP ZALAR, glavni tajnik KSKJ
Narodni bratski kongres (National Fraternal Congress) je organizacija, v katero so včlanjene večinoma vse bratske podporne Jednote in Zveze v Ameriki. Članice te organizacije je tudi že več let naša K. S. K. Jednota.

Konvencija Narodnega bratskega kongresa se vrše letno. Tako se je letošnja konvencija vršila od 22. do 25. septembra v San Francisco, Cal.

Glavni odbor naše Jednote ma je pri svoji sedji julija meseca imenoval delegatov in me je pooblastil zastopati KSKJ pri omenjeni konvenciji.

Istotako je glavni odbor določil, da se mi pridruži finančni odbornik brat Gospodarič in glavni predsednik brat Germ z namenom, da obiščemo društva naše Jednote po zapadnih državah.

Pripravljen je bil program in določili smo, da potujemo z avtomobilom. Brat Gospodarič, kot dober voznik, je bil določen za oficijelnega "soferja." Ko pride čas za odhod, se brat Gospodarič vsled važnih zadržkov pri njegovi trgovini potovanja ni mogel udeležiti. Vseled tega sem potoval z vlakom iz Jolietu, do Pueblo, Colo., od tam naprej pa sva z bratom Germom potovala v njegovem lepem 1941 "Packard" avtomobilu.

Da je brat Germ izboren pevec in dober predsednik, to sem znal, nisem pa vedel, da je tudi izboren in previden voznik ali ekspertni "sofer." Vsega skupaj sva prevozila nad 5,500 milj in to brez vsake nesreče ali nezgode. Med potovanjem brat Germ ni bil samo glavni predsednik, pač pa je bil tudi uradni ali oficijelni "sofer," kajti z izjemo nekaj sto milj, je brat Germ sam vozil in narekovo držečemu avtu, kdaj ima zaviti na desno ali levo, kakor tudi kdaj in kje se ima ustaviti. Vse je šlo gladko popolnoma kakor po "žnorc." Iz Jolietu sem odpotoval v soboto, 13. septembra in sem dospel v Pueblo v nedeljo, 14. ob deveti uri dopoldne.

Na postaji v Pueblo, Colo. so me pričakali John Germ, glavni predsednik; Joseph Ruas, član glavnega porotnega odbora; Albert Godec, predsednik društva sv. Jožefa, in Nick Miketich, ki je bil eden izmed delegatov društva sv. Jožefa pri minuli konvenciji. Podali smo se na dom Mr. in Mrs. Germa. Med pogovori je čas tako hitro potekel, da bi kmalu pozabili, da je nedelja in da je treba iti k sv. maši. Ker so maše v domači slovenski cerkvi že minule, sva šla z bratom Germom v cerkev sv. Leonarda. Po sv. maši sva obiskala sobrata Matt Kochevarja, slovenskega odvetnika in zvestega člana naše Jednote. Brat Kochevar ni bil pri zelo trdnem zdravju in je nama pripovedoval, da se bo moral podati ponovno na operacijo. Bratu Kochevarju želim v svojem imenu in v imenu članstva KSKJ, da bi operacijo srečno preстал in v najkrajšem času popolnoma in docela okreval.

Od tu sva se podala proti Germovemu domu. Dospel do njegove hiše, izstopim iz avtomobila, nakar zagledam pred seboj brata John Hladnika, tajnika društva št. 79, Joe Pustovrha in John Marinška iz Waukegan-North Chicago, Ill. Tako sem bil presenečen, da za nekaj časa nisem vedel, če sem v Pueblo, Colo., ali v Waukeganu, Ill. Ko smo si segli v roke in se eden drugemu prav pošteno nasmejali, sem spoznal, da je bilo to nepričakovano snidenje že prejšnji večer določeno. "Vrhučanje" ali fantje od fare so se mudili na počitnicah in tako so se ustavili tudi v Pueblo, Colo. Ko so zvedeli, da pridem tudi jaz v Pueblo, so sklenili; da me prav pošteno presenečijo, kar se jim je tudi posrečilo. Hvala!

Zatem sva z bratom predsednikom obiskala soprogo in družino pokojnega Matt Jermana, večletnega podpredsednika naše Jednote. Mrs. Jerman je zelo prijazna in gostoljubna. Isto velja tudi za njeno družino. Vsem skupaj iskrena hvala za prijaznost!

Od tukaj jo "odfurava" zopet na dom brata Germa, kjer je imela njegova prijazna gospa soproga pripravljeno zelo okusno kosilo. Po kosilu smo se odpeljali v Rye, Colo. Vozili smo se v dveh avtomobilih. V tej družbi so bili: brat Germ, brat Joseph Russ, John Hladnik, Joe Pustovrh, John Marinšek in jaz. Vas Rye je oddaljena od Pueblo, Colo., kakih 32 milj. Tik pod vznožjem visokih coloradskih gora ima pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo, Colo., več akrov zemlje. Leta 1929 si je društvo postavilo velik dom, ki je v resnici društvu v čast in ponos. Ogleдали smo lepo urejen "Dom" in ostali prostor, nakar nas presenečita Ameriki dobro poznani rojak in moj dolgoletni prijatelj, Mr. Dan Predovich in njegov sin. Mr. Dan Predovich je brat Mrs. Joseph Sitar iz Jolietu. Za lepo in mirno poletno življenje ima Mr. Predovich zelo lepo domačijo v neposredni bližini "Prešernovega doma." Povabil nas je, da se pri njemu na domu oglasimo, kar smo tudi storili. Od tukaj smo se odpeljali v "San Isabel National Forest." Vozili smo se na levo, na desno, dol in gor, tako da smo prišli 8,000 čevljev visoko v gorovje. Vozili smo se milje in milje in to vedno v gorovju med pečinih in prepadi. Cesta je sicer lepa, toda vije se ob visokih pečinah kot kača. Na eni strani ceste se dvigajo visoke gore, na drugi strani pa so nezmerno globoki prepadi. Zdelo se mi je, da voziti se po takih krajih, je zelo nevarno in šofer mora biti zelo previden, da mu avtomobil ne zdrči v kakšen prepad. Kako sem se počutil na tej vožnji, je najbolje, če povem, da se mi je zdelo, kot bi sedel na iglah ali šivankah. Ob raznih prilikah sem prosil brata Germa, da naj ne vozi tako hitro. Namesto, da bi brat predsednik mojo prošnjo vpošteval, mi je rekel: "Ne boj se, brate tajniče, sve če biti O. K." In res tako je tudi bilo. Srečno smo dospeli v dolino, na ravno in široko cesto. Srce, ki je bilo tekom vožnje vse drugje kot tam, kjer bi moralo biti, se je zopet spravilo na pravo mesto. Rekel sem: Hvala Bogu, samo da smo zopet na ravni!

Zvečer se je vršil lep shod v dvorani društva sv. Jožefa. Shodu je predsedoval mladi in agilni predsednik društva sv. Jožefa, št. 7, sobrat Albert Godec, ki je v lepo zbranih besedah pozdravil vse navzoče in razložil pomen shoda. Nato je poklical k besedi sobrata Joseph Russa, člana glavnega porotnega odbora. Brat Russ, kot dolgoleten Jednotar in fraternalist je v lepih besedah orisal koristi, ki jih uživa članstvo K. S. K. Jednote.

Za bratom Russom je govorila Mrs. Anna Prince, predsednica društva Marije Čistega Spočetja, št. 104 KSKJ, ki je v lepih in prijaznih besedah v imenu društva vse navzoče pozdravila in želela KSKJ velikega uspeha in napredka.

Nato je gospodična Bernardine Petkovšek zaigrala par prav lepih komadov na harmoniko. Miss Petkovšek mi je poznana že iz leta 1931, ko je bila v družbi njene mamice med KSKJ izletniki, ko smo potovali v staro domovino. Miss Petkovšek je bila onočasno še v nežnih otroških letih, toda nas je že takrat na parniku razveseljevala s prijetnimi melodijami, ki jih je proizvajala na harmoniko. Hvala Miss Petkovšek! Le tako naprej!

Zelo zanimiv govor je imel starosta slovenske duhovščine in eden izmed prvih duhovnih vodij K. S. K. Jednote, prečastiti gospod zlatomašnik Father Cyril Zupan OSB.

Dalje so govorili tudi bivši podpredsednik, Frank Boje, do-

mači župnik, Rev. Father Anthony in glavni predsednik brat Germ.

V imenu društva sv. Antona, št. 180, Canon City, Colo., je zbrane pozdravil društveni predsednik, sobrat Louis Pierce. Stoloravnatelj je poklical kot poslednjega govornika tudi podpisane.

Med govori je nastopil cerkveni pevski zbor, ki je pod vodstvom domačega župnika Rev. Father Anthony zapel nekaj zelo lepih pesmi. Ravno tako so tudi zapeli brat Germ, Frank in John Mesojedec. Na glasovir je pevce spremljevala Mrs. Dorothy Jerman-Meister, hčerka pokojnega podpredsednika Matt Jermana.

Kot zadnjo točko programa je bilo zelo lepo videti nastop "St. Mary Cadets," SZZ, ki so nastopile v krasnih uniformah in ki so proizvajale nekaj točk in to brez vsake najmanjše napake.

Na shodu je bil zastopan tudi Waukegan, in sicer po že omenjenih članih Hladnik, Marinšek in Pustovrh.

Po zaključku programa se je v spodnjih prostorih "Doma" razvila prosta zabava. Ko je brat Germ začel igrati in peti, smo pozabili na uro. Bilo je že preko ene po polnoči, ko smo se poslovlili in razšli. Vse je bilo veselo in zadovoljno. Po moji sodbi je bil shod v veliko korist Jednoti.

Vsem, ki ste imeli priprave shoda v oskrbi, kakor tudi vsem, ki ste se shoda udeležili in sodelovali, izrekam najpriprnejšo hvalo.

Posebno hvalo pa izrekam Mr. in Mrs. John Germ za vso prijaznost in gostoljubnost.

(Nadaljevanje sledi)

Rev. Anzelm Murn umrl

Na Zahvalni dan, 20. novembra je umrl v bolnišnici sv. Kamila v Milwaukee, Wis., kjer se je dolgo časa zdravil, č. p. Anzelm Murn, OFM, v starosti 65 let. Rojen je bil v Toplicah pri Novem mestu.

V Newarku, N. J. zapuščala brata Martina, v Brooklynu, N. Y. pa brata Jehna. Spadal je le društvu sv. Štefana, št. 1 KSKJ.

Pokojnik je bil drugi slovenski frančiškan, ki je prišel misijonarit med Slovence v Ameriko; kako leto in pol za č. g. Kazimir Zakrajšekom. Poleg misijonarstva je tudi župnikoval v Kansas City, Kans., v Steelton, Pa., v New Yorku, v Chicagu, Ill., v La Salle, Ill. in na zadnje v Willardu, Wis., odkoder je moral v sanatorij, kjer je zdaj preminul.

Truplo pokojnika je biše prepeljano v Chicagu, kjer je ležalo od nedelje popoldne v cerkvi sv. Štefana do ponedeljka. Ob deseti uri v ponedeljek dopoldne so se pa vršili pogrebni obredi s peto mašo zadušnico, nakar je bilo truplo pokojnika prepeljano in položeno k večnemu počitku na frančiškanskem pokopališču v Lemontu, Ill.

Blagemu pokojniku, ki je zadnja leta veliko trpel radi boleznimi, naj Vsemogočni dodeli mir in pokoj in ga naj nagradi za vsa njegova dobra dela, ki jih je vršil za narod v svoji vzvišeni službi!

JUGOSLOVANSKI DAN V CHICAGU

Chicago, Ill.—Tudi letos bomo Jugoslovani v Chicagu, Ill., imeli svoj "American-Jugoslav Day," in sicer prihodnje nedeljo, 30. novembra. Vršil se bo v Pilsen Park Pavilion, 3049 W. 26th St. Program se prične ob 3. uri popoldne. Tudi Slovenci bomo dobro zastopani. Do sedaj mi je znano samo toliko, da bo nastopil pevski zbor "Prešeren" in gotovo tudi njih kvartet. Mrs. Kušar organizira narodno nošo s pomočjo kluba "Ljubljana." Gotovo bodo nastopili tudi drugi Slovenci in Slovenke, vendar pa, ko to pišem, še ne vem za natančen program.

Jaz do sedaj nisem nikdar pisal o teh proslavah, ker se o gotovih točkah nisem strinjal, toda letos pa priporočam poset te proslave in to iz vzroka, ker bo čisti dobitek šel v pomoč po vojni prizadetim Jugoslovanom. Lepo bo, ako se Slovenci udeležijo v velikem številu in si preskrbimo vstopnice v prodaji, ki stanejo samo 30 centov z davkom vred in se dobijo pri Mr. Joseph Kukman, 1837 W. Cermak Rd., ki je blagajnik tega odbora.

Torej na svidenje v nedeljo, 30. novembra!
John Gottlieb.

Ali imate že svojega otroka zavarovanega pri naši Jednoti?

VERSKA PRIPADNOST AMERIŠKIH VOJAKOV

Washington, D. C.—(NC)—Sprva so vojaški kaplani in kurati po raznih taboriščih sčasoma popisovali vojake glede njih verske pripadnosti, toda po novem načinu se pa to sedaj vrši takoj, ko je kak rekrut vpoklican.

Dognalo se je na podlagi dosedanjega popisovanja, da je dandanes v ameriški armadi in mornarici 59% vojakov protestantske vere, 31% katoličanov, 2% židov in 8% brezvercev; tako poroča vojni departement.

Vlada pazi na to, da so vojaki tudi v verskem oziru dobro preskrbljeni, zato je dala zgraditi po vseh taboriščih in vojaških naseljih posebne kapele, da vojaki lahko hodijo ob nedeljah k službi božji in izvršujejo tudi svoje verske dolžnosti. V krajih, kjer so različne cerkve v bližini kakega taborišča, se pa vojaki s truki tjakaj vozijo.

Mali in veliki tatovi

Orožniki peljejo uklenjenega fanta. Mimo pride profesor in ga vpraša: "Kaj si pa hudega naredil?" Fant: "Ukradel sem star lovec." Profesor: "Čemu pa ukradeš tako malenkost? Če bi kradel na veliko, bi lahko ti druge vodil v zapor."

KAMPANJSKE NAGRADE

V sedanji "ON TO CHICAGO," oziroma jubilejni kampanji mladinskega oddelka in predkonvencijni kampanji je določenih dvoje vrst nagrad in sicer v denarju in prosti vožnji na vlak za izlet v Chicagu, Ill., kot časten gost 20. konvencije K. S. K. Jednote, vršeče se ondi sredi avgusta, leta 1942. Do te proste vožnje bodo upravičeni vsi člani in članice v starosti od 14. leta naprej, ki bodo v doli določenem času dosegli predpisano kvoto in sicer znašajo te nagrade v razdobju časa dosege kvote sledeče:

Do 31. decembra 1941	120.00
Do 28. februarja 1942	110.00
Do 31. marca 1942	100.00

OPOMBA: Pri tem se računa že zavarovalnino novih članov in članic, pristoplih od 1. januarja t. l. naprej.

PREDPISANA KVOTA

Za odrasli in ml. oddelek 'CC' in 'FF'	Mladinski oddelek 'AA' in 'BB'	Skupaj
\$10,000	\$15,000	\$25,000
9,000	18,000	27,000
8,000	21,000	29,000
7,000	24,000	31,000
6,000	27,000	33,000
5,000	30,000	35,000
4,000	33,000	37,000
3,000	36,000	39,000
2,000	39,000	41,000
1,000	42,000	43,000
.....	45,000	45,000

Na pridobitvi nove zavarovalnice je treba vpoštevati, da se iste ne more kreditirati od enega na drugega priporočitelja.

VAŽNO! Če bi zmagovalec vsled zadržka ne mogel potovati v Chicagu, da bi se kot časten gost konvencije udeležil, se bo v takem slučaju nagrada vseeno zmagovalcu v gotovini izplačala.

V slučaju, da bi tozadevni stroški znašali manj kot NAGRADE V GOTOVINI:

Dodatno k plačanemu izletu v Chicagu se bo dalo denarne nagrade vsem onim, ki v tej kampanji pridobijo noznaša določena nagrada, potem bo dobil dotični zmagovalec ali zmagovalka razliko v gotovini.

ZA ODRASLI ODDELEK

Nagrade za nove člane odraslega oddelka se bo plačalo po nastopni lestvici:

Za \$ 250.00 zavarovalnine	... \$ 1.00
Za 500.00 zavarovalnine	... 2.00
Za 1,000.00 zavarovalnine	... 4.00
Za 1,500.00 zavarovalnine	... 6.00
Za 2,000.00 zavarovalnine	... 8.00
Za 3,000.00 zavarovalnine	... 12.00
Za 4,000.00 zavarovalnine	... 16.00
Za 5,000.00 zavarovalnine	... 20.00

ZA MLADINSKI ODDELEK

Za vsakega novega člana ali članico, ki se zavaruje v razredu "A" ali "BB" se bo plačalo \$1.00 nagrade. Za vsakega novega člana ali članico, ki se zavaruje v razredu "CC" (20-letna zavarovalnina) ali v razredu "FF" (20-letna ustanovna zavarovalnina) se bo plačalo sledeče denarne nagrade:

Za \$ 250.00 zavarovalnine	... \$ 2.00
Za 500.00 zavarovalnine	... 3.00
Za 1,000.00 zavarovalnine	... 4.00

Denarne nagrade posameznikom se bo plačalo potem, ko bo novi član ali članica vplačal že šest svojih mesečnih asmentov.

DRUGA ZAHVALA IN
TRETJA PROŠNJA

Namenil sem se bil, da bom poročal v časopisih o uspehu zbirke za svete maše starokrajskim duhovnikom tolikokrat, kolikor tisočakov se bo nabralo. Torej: druga zahvala pomeni, da je prišel do vrha že drugi tisočak in bil odposlan na svoje mesto. Nad polovico tega drugega tisočaka mašnih namenov je prišlo od neslovenskih darovalcev, vendar so tudi našli ljudje dobro udeleženi pri njem. Največ je pa k temu tisočaku pripomogel Mr. John Potokar v Clevelandu, ki je napisal ček za celih 75 dolarjev in ga dal podpisano. Bog mu obilno povrni in enako drugim, ki ste osebnost dali ali pa poslali po pošti.

Nobene pritožbe nisem prejel radi opazke v zadnjem poročilu, da ne mislim objavljati v časopisih imen in darov vseh, ki se udeležujejo tega dobrega dela. To je znamenje, da soglašate z mojim sklepom. Če mi bo pa le naknadno prišlo vedno lahko spremeni. Saj zakaj na ušesa glede tega, se še pisano je še vse v knjigah in prav lahko pride tudi v javnost, ako bi se pojavila taka želja.

Prav veliko naselbin je še, od koder ni prišel doslej noben glas in noben dar. Seveda ni prepreno in tudi se kmalu ne bo. Zato prav nič ne dvomim, da bo tretji tisoč z vsjo naglico raste in dovolj hitro prišel do vrha. Dobrih duš res ne manjka med našimi ljudmi, samo dopovedati jim je treba, da je njihova žrtev na mestu in Bogu všeč.

Poročila prihajajo, da je vedno več pregnanih duhovnikov v tistem delu Slovenije, ki spada pod Italijo. Prosti so, nimajo pa ničesar. Vse so morali pustiti, ko so bili pregnani. Navezani so na pomoč sorodnikov ali drugih dobrih ljudi. Pomagati jim se pravi, pomagati mnogim drugim. Verjetno pa je, da se tudi drugi pregnanci vračajo iz južnih krajev v takozvano Provincija Ljubljana. Tako se da vsaj sklepati iz raznih poročil.

Tudi pregnanci svetnega stanu ne prinesejo s seboj drugega ko prazne roke in lačen želodec. Duhovniki bodo radi delili vaše darove z drugimi.

Zato tretja prošnja! Pošljajte še in še! Darujte sami, spodbujajte druge, naj se zganjejo. Za vsak vaš dolar se bo opravila po vašem namenu sveta maša. Darove sprejema v imenu pregnancev,

P. Bernard Ambrozič OFM.
6019 Glass Ave., Cleveland, O.

Med Ukrajinci v Sremu

NA UNIJAJSKI NOVI MAŠI
V MIKLOŠEVCIH PRI
VUKOVARU

Bog ve, da nisem bil to pot prvič v Sremu, v deželni mastne zemlje in bogatih ljudi. Avselej ko vstopim v to prečudno pokrajino, ki se v neskočni ravnini razteza od Vinkovcev do Zemuna, me pograbi čustvo nečesa, kar človeka s prečudno močjo vabi in veže na to zemljo in njene prebivalce.

V Mikloševcih, ki v njih prebivajo Ukrajinci-g r kokatoliki, so tisti dan obhajali izreden dogodek. Mladi, 24 let stari Miron Hirjovati, je prvič pristopil k oltarju, da po častitljivi vem grškem obredu daruje svete daritev. Povabljeni kot slovenski gostje, da prisostvujemo obredu sv. Janeza Zlatoustega in se udeležimo izrednega slavlja, smo v mestecu Sidu prestopili na železnico, ki ji domačini radi njene "hitrosti" pravijo "čira" in vozi skozi Vukovar in končno dospje v Batovo mesto Borovo.

Mikloševci so tipično sremsko naselje, ki označujejo dolge, široke, nekoliko dolgočasne ceste. Da prispeš do njih, je

treba izstopiti na postaji Sremski Čakovci. Mimo značilnih nizkih križev, ki stojijo tuintam ob potu, privede pot naravnost pred župno cerkev grško-katoliškega obreda, ki je lepa stavba, sezidana leta 1907 in je posvečena Rojstvu Blažene Device Marije. Otac Mihajlo Hirjovati, starček s kratko, belo brado, oče današnjega slavljence, nas je sprejel nad vse gostoljubno. Tovariš Maksimilijan Prah, ki je prinesel s seboj nahrbtnik slovenskega humorja, se je znal kmalu prilagoditi po angleškemu načinu: make yourself at home.

V cerkvi so polagali vence in čistili in lepšali, da kot ozaljšana nevesta sprejme novomašnika v svojo sredo. Po dvorišču so svinje z žalostnim glasom oznanjale, da bodo tudi one morale doprinesiti svoj delež k slavljju. V posebnih zabojih pa je čakalo vino, ki je zrastle na Fruški gori. Kajti tudi med Ukrajinci je navada, da novomašniku na čast povabijo goste in jim prirede slavnostni obed.

Popoldne, na predvečer praznika, so začeli prihajali gostje. Prišli so njegovi tovariši iz bogoslovskih let, Erdeli Nikola iz Šida, Čira Mudri, ki je domačin in vrsta drugih.

Mlad ukrajinski duhovnik dr. Bukatko, ki je medtem ljubivno razlagal trpljenje in bolečine 40-milijonskega ukrajinskega naroda.

Veliki, mogočni ukrajinski narod, ki ga mi često poznamo pod imenom Malorusi, včasih tudi Rusini, nima danes svoje narodne države. Toda ukrajinska narodna zavest ni izumrla in njihove neskončno otožne pesmi, ki segajo človeku do dna duše, še danes spominjajo na ono zlato dobo, ki sega tisoč let nazaj, ko je bil ukrajinski narod prost in svoboden in se je ponosno oziral okrog svoje duhovne prestolice ruskega Kijeva. Dočim je bila Moskva vedno središče Velikorosov, so se Ukrajinci svoje narodne samobitnosti vedno zavedali in še danes gledajo v Kijevu simbol naroda, ki bo nekoč zaživel življenje, prost in svoboden.

V današnji Jugoslaviji prebiva okrog 30.000 Ukrajincev. Prvi so se začeli seliti iz Podkarpatske Rusije v Bačko leta 1740. Od leta 1770 dalje spadajo pod cerkveno oblast križevačkega vladika. Iz Bačke so se razširili po Sremu in deloma po Slavoniji. Danes imajo 14 župnij in dve ekopozituri. Njihovo duhovno središče je še danes v Bački, v Ruskem Krsturu. Tu imajo svojo tiskarno, tu izdajajo svoje ukrajinske časopise, tu je tudi pokopan nedavno umrl vladika dr. Dionizije Njaradi, ki je bil sam Ukrajinec iz Ruskega Krstura. V Ruskem Krsturu prebiva okrog 6.500 Ukrajincev. Kdor se zanima za ukrajinski živelj v Jugoslaviji, se mora podati v Ruski Krstur ob nedeljah, ko se zbere narod in s skupnim petjem povečuje slovesnost grškega bogočastja.

Pred 50 leti so se Ukrajinci vnovič začeli seliti iz Galicije. A to pot v Bosno in Slavonijo, zlasti v okolico Prnjavora in Slavonskega Broda. Ti so spadal od leta 1900-1904 pod oblast križevačkega vladika, od leta 1904-1915 pod jurisdikcijo vrhbosanskega nadškofa, devet let, to je od leta 1915 do 1924 so imeli svojega lastnega apostolskega administratorja, a od leta 1924 dalje spadajo ponovno pod oblast križevačkega nadškofa. Ti imajo danes 13 župnij.

Ukrajinci, naseljeni v Jugoslaviji, nimajo danes lastnih šol, pač pa ljubosumno čuvajo svoj ukrajinski dialekt, ki se zlasti v Bački le deloma ujema z književno ukrajinsčino, v družinah in v cerkvi.

Zaenkrat imajo, dovolj lastnih svečnikov, ki jim oznanjajo božjo besedo v ukrajinsčini.

Izredno nadarjene dijake pošiljajo v Ukrajinski zavod sv. Jozafa v Rim, dočim ostali ukrajinski bogoslovci dovršujejo svoje študije na bogoslovlj latinskega obreda. Moderno ozračje, ki je zlasti nevarno prebivalcem bogatega Srema in Bačke, je deloma zapustilo svoje sledove tudi med jugoslovanskimi Ukrajinci. A splošno so naši Ukrajinci ohranili svojo značilno marljivost in podjetnost, ki jih je v novo naseljenih pokrajinah često privedla do zaviljivega položaja, a obenem so do danes ohranili vero do svojega Boga. Značilno je, da so kljub raznim agitacijam od strani verskih nasprotnikov v vseh dobah ljubosumno čuvali pripadnost in zvezo z zahodnim krščanstvom.

Z veliko radostjo nam je ukrajinski doktor razgrinjal sliko velikega, trpečega naroda. Nepozaben ostane obisk pri tamošnjem šolskem upravitelju Kastelniku. Ukrajinec po rodu, je bil odlikovan od samega papeža s križem "Pro ecclesia et pontifice." Mož je poln apostolskega duha. Po njegovi zaslugi stoji danes v Mikloševcih lep Prosvetni dom, ki zbira v svoji sredi vaško mladež in ji ohranja nacionalno in krščansko zavest. Mnogičica takšnih mož, ki razumejo papežev klic o katoliški akciji, bi v katoliškem občestvu delale čudeže.

Na cesti smo srečevali črne postave vzhodnih sester Bazilijank, ki imajo v Mikloševcih svojo naselbino. Skrbna panja matka pa so s skrbnim očesom pregledovali, ali je vse pripravljeno za veliki dan.

Okrog pol desetih naslednječ dne so dvignili moške bandere v cerkvi in narod se je podal v procesijo pred hišo novomašnika, da ga spoštljivo privede v cerkev. Vrsta svečnikov v bogatih grških oblačilih je stopala med njimi in novemu Kristusovemu borce med slovensim petjem vzhodnih psalmov ponudila križ kot simbol njegovega poklica.

Med množico, ki je napolnila cerkev, vlada prelestna krasota: mlade ukrajinske deklice so oblečene v prekrasne svilene obleke, ki iz njih odsevajo barve v vseh mogočih niansah, fantje se pa ponašajo s čudovitimi narodnimi vezeninami na svojih srcah. Obojni razodevajo v svojih narodnih nošah prečudno lepoto in bogastvo.

Na slavnostno kosilo, ki je bilo prirejeno v prosvetnem domu, je bilo povabljenih 120 gostov. Ves strop je bil ob tej priliki okrašen z modro rumeno narodno ukrajinsko barvo. V značilni narodni kučmi je gledal na goste ukrajinski glasnik Taras Ševčenko, kot da zopet išče "Živo pravdo pri Gospodu Bogu." Društvo mu je delal največji pisatelj in pesnik Galicije Ivan Franko.

Po tamošnjem običaju so se gostje še pred večerom razšli, mladi svečenik je stopil pred ikonostas, da opravi "večerni-žo," ki jo bo odslej opravljal dan z dnem vse življenje, na sremsko ravnino pa je polagoma začela padati senca, ki je iz nje skrivnostno odsevala podoba mikloševske cerkve

Franjo Pečar.

Med vsemi drevesi na svetu je za človeštvo kakao palma najbolj koristna, kajti sad iste in mleko uživa nad 300 milijonov ljudi.

**PRIDELEK ŽITA SE DOBRO
OBNESEL**

Chicago, Ill.—Tukajšnja žitna borza je izračunala, da se je letos na farmah širom naših držav pridelalo 925.000.000 bušljev pšenice, 2.602.000.000 (nad dva milijona) bušljev koruze in 1.168.000.000 bušljev ovsa. Z izjemo produkcije ovsu, se je letošnji pridelek ostalega žita znatno povečal.

Dva kilometra ločita So-
vjetsko Rusijo od Amerike

**VOJAŠKE SKRBI V SEVER-
NIH POLARNIH KRAJIH**

Nekega lepega dne sta nedavno sedla v letalo dva moža. Od severoameriškega mesta Seattle, Wash., sta letela 39 ur, nato pa sta pristala v mestecu Fairbanks. Fairbanks leži daleč od sveta, sredi razsežnih gozdov na Alaski. Sestoji se iz peščice lesenih bajt, v katerih bivajo lovci, trgovci s kožuvinno in lesni trgovci. Majhen avtomobil ameriške zvezne armade je pričakoval generala De Witta, poveljnika četrte ameriške armade in generalmajorja H. Arnolda, načelnika generalnega štaba zračne armade. To sta bila namreč naša potnika. Prišla sta nadzirat vojaške naprave v Alaski.

Ameriški vojaški krogi so nadoma začeli čestokrat izgovarjati besedo Alaska. Desetletja se živa duša ni zanimala za gozdne polarne kraje tam daleč nekje gori na severu. Sredi prejšnjega stoletja jih je kupila Amerika od Rusov za sedem milijonov dolarjev.

Pokrajina je velikanska, to da redko obljudena. Vsega je tam 70.000 prebivalcev. Večkrat si v Ameriki slišal, da bo moralo preteči še mnogo časa, preden bodo imeli povrnjen denar, izdan za Alasko. Danes pa je postala Alasko važna.

Prišlo je tako, da je ameriški generalni štab spoznal, kako nevarno bi utegnili postati za Ameriko, če bi se lahko sovražnik utrdil na Alaski. Na Havajskih otokih in na Filipinih je izdal ameriški stric mnogo denarja za utrdbe, Honolulu in Port Harbor sredi Tihega oceana sta močni trdnjavi z vojnimi ladjami, letališči, topovi in z velikimi zalogami streliva. Toda vse te utrdbe bi bile brez pomena, če bi se sovražnik posrečil pristanek na Alaski. Nezavarovani Alasko, iz katere lahko vdere nasprotnik v severne ameriške države, je trd oreh za njihovo varnost.

General Marshall, načelnik ameriškega generalnega štaba v Washingtonu, je že začel skrbeti za vojaško utrjevanje Alaske. Petinštirideset milijonov dolarjev so takoj dali v ta namen. Utrjevanje je že v teku in naša znanca iz začetka tega članka sta prišla gledat, kako napredujejo. Tudi vojaštvo je že tam. To so prvi vojaki, ki so bili kdaj poslani iz Washingtona samotni in oddaljeni polotok Alasko.

**MAČJI SKOK IZ SOVJETIJE
V ZDRUŽENE DRŽAVE**

Ko je videla javnost zaskrbljenost vojaških krogov v pogledu Alaske, se je tudi ona začela zanimati za njo. Prišla je do presenetljivega zaključka: Med Združenimi državami in Sovjetsko Rusijo je v Alaski le dva kilometra razdalja. Amerika in Sovjetska Rusija, dve velikanski državi na dveh različnih zemeljskih oblah se dotikata na tistem mestu, kjer je med severnim Ledenim morjem in Velikim oceanom majhna ožina, Beringovo morje ali Beringova cesta po imenu.

Na eni obali te ceste, in to na azijski strani, je ruska Sibirija, na drugi strani pa Alasko. Razdalja med obema celinama je manjša od sto kilometrov. Sredi Beringove ceste pa je majhno otočje; pravijo mu "Diomedesovi otoki." Največji med njimi, "Velik Diomedesov otok" je sovjetska last, dva manjša pa sta ameriška last. Razdalja med temi otoki znaša dva do tri kilometre.

Sovjeti so svojo mejo močno utrdili. Utrjen je sibirski polotok Kamčatka, pred njo ležeč Komandorskijev otok in Velik Diomedes. Povsod ima velika oporišča avtonomna daljnovzhodna armada generala Sterna.

Res je sicer, da tako Amerikanci, kakor Sovjeti mislijo pri utrjevanju teh postojank v prvi vrsti na Japonsko. Toda tudi med njimi razmere niso razčistene in kolebajo med hladnostjo in korektnostjo, nikdar ni vladalo med Japonsko in Washingtonom pravo prijateljstvo. Zato so sklenili Amerikanci, ki so znani kot zelo previdni ljudje, kadar gre za njihovo varnost, da bodo utrdili svoja Diomedesova otoka. S tem bodo zavarovali proti sovražniku na skrajnem zapadnem severnem delu svoje dežele.

Tako je Alasko že od lanskega sredičletja eno samo veliko stavbišče, kjer rastejo pristanišča, vojašnice, letališča, skladišča, zaklonišča in vse, kar je pač s tem v zvezi. V od sveta odrezani domovini lovcev na kožuhe, drvjarje, lesnih trgovcev in lovcev na kite odmeva trušč tesarjev in zidarjev, slišijo se pesmi vojakov, vse pa odmeva na drugi strani, kjer se že vije rdeča zastava in še dalje v jugozahodni smeri proti rumenemu kraljestvu vzhajajočega konca. Tihi ocean je postal domovina vojnega boga Marsa, sedečega na velikem sodu smodnika. Vsak hip ga lahko Mars zažge.

Ljudski komisar Molotov

Ljudski komisar Molotov je mimo Stalina na politični pozornici Evrope brez dvoma pravi pravcati "mož trenutka." Odkar je postal namestnik izpodrinjenega Maksima Litvinova, se je zunanja politika Sovjetske Rusije jako čudno zasukala. S tem je Molotov mahoma spopolnil kot "veliki državnik" na isto mesto svetovne politike, kamor gleda vsa svetovna javnost in on igra pri novi usmerjenosti boljševiške politike prvo violino. Sprva je bil ljudski komisar, zdaj je pa komisar zunanjih zadev.

Toda izven Sovjetske Rusije je le malokomu znano, kaj da tiči v tej zagonetni postavi in odkod da izvira Molotov in kako da si je pridobil svojo oblast.

Kakor Lenin, Stalin, Litvinov in drugi boljševiški voditelji, ima tudi Molotov drugače rodbinsko ime. Prej se je pisal Skrbšabin in rojen je bil v Kavkaziji. Njegov oče je bil knjigovodja v nekem državnem podjetju.

Ta zunanji komisar ni bil nikdar v inozemstvu. Tudi nima nobene diplomatske šole in ne govori nobenega drugega razen ruskega jezika. Tuje pisateljce pozna samo iz prevodov boljševiške Rusije. Čeprav je v vseh panogah samo srednje darovit človek in se ne odlikuje z nobeno posebnostjo, s katero se svetijo druge revolucionarne zvezde in ki so si po teh približni oblast, pa Molotov tudi ni človek, ki bi bil dospel na najvišji klin po kakem rabeljskem opravilu, po hinavščini ali podkupnini. Brez dvoma ni darovit govornik ali pisatelj, ljudski vodja ali propagator. Teško bi ga prištevili k ruski inteligenciji. In vendar je ta tiha pojava v mogočni oblastni državi Stalinovi druga najvažnejša osebnost, čigar sedanji vpliv je brezmejen. Tako malo je vidjen in pomemben po zunanosti, po preprosti ruski obleki in po vedenju, da bi človek mislil, da je kak knjigovodja ali učitelj z dežele.

Le kako je bilo mogoče, da je tak človek iz povprečne množice stopil v ospredje in se tako nenadoma povzpel v tako vrstoglavo višino oblasti, tako da ga morajo poslaniki najmočnejših držav tega sveta, iz Washingtona in Londona in se z njim posvetovati?

Njegova tiha osebnost bi ga ne bila mogla nikoli privedi na visoke grebene valov v oblasti. Svojo pot je dosegel po zunanjih okolščinah, zaradi uspe-

hov boljševiške revolucije same.

Molotov je bil rojen 1. 1890. Na jugu carske države je hodil v gimnazijo in je hotel postati inženir. Ko je imel 17 let, je odšel v Petrograd na politehniko. Tu pa je zašel med nihiliste in je postal kmalu goreč pristajal prevratnih teorij. V teh burnih študentskih letih si je nadel novo ime. Preden je izbruhnila svetovna vojna, je bil trikrat izgnan v Sibirijo. V prvih vojnih letih je nastopal kot neustrašen terorist in neumoren glasnik Lenina. (Vsi komunistični letaki, brosure in listi so se vtihotapili v Rusijo skozi njegove roke. S tem podtalnim rovarjenjem je Molotov mnogo prispeval za revolucijo.)

Ko sta jeseni leta 1917 Lenin in Trotski vso oblast vzela v svoje roke, je imel Molotov majhno mesto v najbolj spodnjih vrstah strankinega vodstva. Za kaj višjega se jim je zazel predveč neroden. Toda 27 letnemu Molotovu se ni mudilo; čakal je in delal.

Za gradnjo kakove nove države niso potrebni le daroviti teoretiki, marveč je treba predvsem mnogo praktičnih, žilavih delavcev, ki tjo, kar drugi iztuhtajo, oni predelajo in izvedejo. Tak delavec pa je Molotov. Njegova delavnost je naravnost brezmejna in neumorna. Vse zna, če je treba, in ničesar mu ni preveč. Osebnih potreb sploh nima. Živi estetsko, ne pije alkohola, ne kadi, ne je mesa, malokdaj gre kam in ne pozna drugega razvedrija, ko svoje knjige, svoje uradne spise, svoje delo.

Nobenih stvari ne prezre. Vse niti tekočega dela drži sam v rokah. Kakor se pa sam brez-pogojno ravna po danih ukazih, tako zahteva tudi od svojih podložnih uradnikov brez-pogojno pokorščino. Ker je tako redkobeseden, mu pravijo "moščič komisar." Mrzel, trd ko kamen, zvest naukom revolucije, vdan Stalinu ko nobeden drugi, je Molotov od leta 1916 dalje Stalinov prijatelj in varovanec. Zato ga je nemara Trotski zaničeval in je rekel, da "Molotov ni nič drugega ko zvest čuvajni pes." V njegovih očeh je bil ta "pes-čuvaj" komaj še vreden, da je opravljal samo "umazana dela."

Kmalu po Leninovi smrti pa so Trotskega pregnali in druge svetle zvezde so se zablestetele na sovjetskem nebu — in so tudi zatonile. A Molotov je preživel vse velike revolucije iz prvih let. Polagoma je stopal višje in višje v stranki. Pod Stalinovimi perutnicami je postal član "politburoja" (kratica za politični biro, ki je prav za prav odločujoči organ komunistične stranke) in s tem je že vstopil v vlado. Ko je bil leta 1930 ustreljen Rijkov, je postal Molotov predsednik ljudskih komisarjev. In ko so slednjič vzeli Litvinovu zunanjo politično krmilo iz rok, je postal Molotov za 180 stopinj obrniti smer sovjetskoruske zunanje politike. Zdaj vlada s Stalinom drugo največjo državo na svetu.

Molotov se ne odlikuje s kako posebno darovitostjo in duhovitostjo, pač pa ima neomajno voljo, je hraber, goreč in žilav. Francija in Anglija se nista nikoli zavedali, kaj Molotov pomeni — in Nemčija prav tako ne ve, kaj je Molotov. Molotov ni človek, ki bi mu mogel kdo pogledati v njegove načrte. V prvi vrsti je Rus in narodnjak po svoje. Mimo tega pa je še revolucionar z dušo in s telesom in nad vse trezen in hladno preudaren prilagoditelj in koristolovec.

Poglavarji Pueblo Indijancev v Novi Mehiki nosijo v znak svoje časti palice, katere je temu plemenu daroval predsednik Lincoln leta 1863.

PONESREČENE PREROKBE
O KONCU SVETA

Zgodovina pozna neštivilne ponesrečene prerokbe o koncu sveta. Tako je konec 18. stoletja živel v Angliji verski slepar Brothers. Kar mahoma je izstopil iz mornarice, kjer je bil poročnik, in se je kot prerok ustanovil v Londonu. Pred njegovim hišo so se v dolgih vrstah ustavljali vozovi bogatih ljudi, in Brothers si je s prerokovanjem prilažil veliko premoženje. Leta 1800 je kralju sporočil, da bo v zbornici predaval o svojih nazorih. Zares je predaval in je imel več tistih poslušalcev. Brothers je izjavil, da mu je sam Bog razodel, da bo London kmalu porušen. Da bo neznanška povodenj poplavila mesto in ga 70 m globoko pokopala v morje. Ko te nezdgoe le ni bilo, je Brothers izjavil, da je njegova goreča molitev rešila mesto. To je bilo pa Londončanom le preveč: sleparja so zaprli v blaznico.

Najbolj značilno in tudi usodno prerokovanje pa je bilo leta 999 po Kr. Ves krščanski svet je tedaj pričakoval konca sveta. Kakor plamen so se širile najgroznejše vesti in vse je trepetalo v strahu pred smrtjo. Kralji so vstopali v samostane, knezi in plemiči so odlagali orožje, odpravljali so se na romanja. Ko se je približal konec leta, se je strah ljudji še bolj povečal. Mrličev niso pokopavali, kmetje niso sejali žita, čemu — saj bo itak konec sveta! Posledica je bila, da je bila v letu 1000 po več deželah Evrope huda lakota in je na tisoče ljudi od lakote pomrlo.

ZGODOVINA BRADE

Da, tudi o bradah je mogoče pisati zgodovino. Pri starih Grkih in Rimljanih na primer je bila brada zelo v časteh in znak dostojanstva, moči in učnosti. Grške in rimske bogove si je mogoče predstavljati le bradate. Temistokel in Periklej sta nosila lepo naviti bradi. Šele macedonski kralji so nastopali obriti. V Rimu so se celo kasneje začeli briti. Scipij Africian je bil prvi rimski plemič, ki se je sleherni dan bril. Njega so kmalu posnemali tudi drugi. Cezar in Avgust sta bila brez brade. Prekucijo je napravil v tej modi cesar Hadrijan, ki si je pustil rasti mogočno brado, a le zato, da bi zakril lepo število bradavic na svojem obrazu. Dvorjani so se seveda takoj vrgli po najvišjem vzgledu. Stari Germani so bili sami bradati. Da so bili taki tudi Langobardi, pove že njihovo ime (langer Bart, t. j. dolga brada). Tudi papeži so nosili brado. Šele Leon III., ki je kronal Karla Velikega, se je bril, kar je postalo nato med duhovščino običajno. Vendar je znano, da sta kasnejša papeža Pavel II. in Julij II. nosila brado. In tako dalje. Tudi dandanes srečavamo bradate. Če bi vprašali, zakaj se ne brijejo, bi redko slišali, da hočejo s tem postati lepi. Navadno je vzrok zgled kakega predpostavljene ali pa težnja, da z njo zakrijejo kak nedostatek na obrazu. Mnogi tudi nosijo brado, da dajo svoji postavi tisti poudarek, ki ga Stvarnik sicer njih postavi ni dal.

Hraber vojskovodja

Kakor skala stoji vojskovodja Marlborough v toči krogel strahovite bitke pri Hochstedtu. Vojaki stojijo, klečijo, padajo krog njega, kot da bi jih kosili. Marlborough pa niti ne trenje z očmi. Tedajci prisopihava majhen poročnik bled in tresoč se ko šiha na vodi k vojskovodji in mu zakliče: "Kako le to napravite, da vas ni prav nič strah?"

Vojskovodja: "Dragi moj, če bi bilo tebe le polovico tako strah kot je mene, bi bil ti že davno ušel."

KAKO SMO POTOVALI PO KANADI

(Píše Michael J. Prebilich, Eveleth, Minn.)

Skozi leto, ko neha sezona za igranje "hockey", položijo noter nalašč zato narejena premična tla ali "pod," katera potem rabijo za "roller skating." Pred to areno se razprostira lepo zeleni park, zasajen z različnimi grmiči in lepo dišečimi rožicami, katere dnevno oskrbuje okoli deset vrtnarjev. Po sredi tega parka pa teče kristalno čista majhna reka ali potok, čez katerega so zgrajeni hodniki v obliki mostov. Na drugi strani parka je pa veliko polje za igranje žoge.

Marko nam je pripovedoval, da na tem prostoru, kjer zdaj stoji Community poslopje in park, je bilo jezero. To jezero je McIntire družba zasula s tistim kamenjem ali rudo, iz katere so izčistili zlato. Tale stavba je veljala en milijon in pol dolarjev. Za tisto zgradbo so prispevali vsi delavci McIntire družbe po 50 centov na mesec in sicer za dobo treh let. Zdad je dovoljeno delavcem uživati vse aktivnosti. Vstopnina za brezplačno pri vseh prireditvah za razvedrilo in igre.

Ko smo se zadosti ogledali te prostore, potem nas je Marko še odpeljal v njihov narodni dom, kateri je sredi mesta pri glavni ulici. Stavba je 50 čevljev široka in okoli 100 čevljev dolga, za kateri lahko sedi nad 1.000 ljudi, kupila ga je Jugoslovanska izobrazevalna družba, ustanovljena v tem mestu. Oder in kulise so jako lepo poslikane. To je šlikali zrisal tukajšnji Slovenec, katerega imena si nisem zapomnil. Videl sem pa, da je mojster svoje stroke.

Od zadaj na galeriji so tri sobe, v dveh stanuje oskrbnik dvorane, ena je pa urejena za čitalnico, v kateri so na razpolago razne knjige za branje in igre. Od spodaj pod dvorano je kuhinja, kafeterija, soba za obloko za igre, klub sobe in točilnica. V točilnici sem videl nekaj nenavadnega in sem šele pozneje izvedel, zakaj imajo postelje postelje v tavnaru. Ne da bi direktno vprašal, čemu je ta postelja v tavnaru, sem se nato nekoliko pošalil in rekel moji družini:

"No, poglejte, kako tukaj lepo postrežejo pijancu; ga lepo položijo v posteljo, da se prepri, a pri nas v Združenih državah ga skozi vrata ven na ulico izbreajo." Ob tej priliki sem imel šele priložnost se prepričati, zakaj imajo postelje v vsakem takšnem prostoru v dvorani ali na pikniku. Razloženo mi je bilo, da pijača ni dovoljena v nobenem javnem prostoru. Zatorej naredijo to kot priven prostor, kjer kakšna oseba živi. Ista oseba sme na svoje stanovanje poklicati svoje prijatelje, in jim dati piti, kolikor hočejo. Istotako imajo prirejen na pikniku prostor, kjer si naši ljudje postavijo majhno barako postelje v nji, kamor se potem ob nedeljah zbirajo na domače zabave.

V sredo zjutraj nas je prišel obiskat Marko Waydetich, J. Rade in še nekaj znancev. Razgovarjali smo se o raznem in je jutro hitro poteklo v večnost. Opoldne nam moja sestra pravi, da smo vabljene obiskat več rojakov v Timmins.

In tako smo isto popoldne obiskali Jureta Pikečega, hčeri Mrs. Fugina in Mrs. Kató Pavlins. Dalje več nismo mogli, ker so bili ti rojaki preveč gostoljubni. Zmiraj so prinašali na mizo in prosili, da naj še za nekoliko časa ostanemo in tako smo se zamudili, da nas je zatekla noč in potem je bilo kmalu treba iti k počitku.

Drugo jutro je bil četrtek, precej zarana smo se spravili ven, da obiščemo še več naših znancev in prijateljev. Proti

večeru smo se ustavili pri Mike Murviču. Povsod smo bili izredno gostoljubno sprejeti. V vsaki hiši so ženske tekmovalce z jedili, a moški pa varno skrbeli za grla izpirati.

V prijatni družbi naših odličnih in gostoljubnih rojakov in z mojo sestro, njenim možem Matom in njihovimi otroci, nam je poteklo devet dni kakor blisk. V tem zlatem kraju smo imeli veliko zlatih časov, kateri nam ostanjejo neizbrisni v trajnem spominu.

Hvala družini Chopp in vsem ostalim rojakom za izvrstno postrežbo in ko pridete vi na Eveleth, Minn., vam bomo iz srca z veseljem povrnili.

Drugi dan je bil petek. Posloviti smo se morali. Sestra nas je nagovarjala, naj ostanemo še vsaj skozi nedeljo, da bodo naredili piknik itd. Ampak neizprosen čas je bil hujši kakor vse te in podobne prijazne in vabljive besede. V srcu nam vsem je hipoma postalo tesno, v očeh pa vlažno. Segli smo si krčevito v roke. "Pozdravite vse naše znance v 'stejih' in zbogom!" Tako se je menjavalo v življenju sonce in dež - veselje in žalost. Se en pogled in Timmins se je potopil v nevidni dalji.

Sonce je visoko stalo na nebu in vzdigovalo prah s te peščne poti, katera se je našim očem dvigala in zopet padala. Veliki bori in grmičje, ki pokriva kamenito okoličino, se je pripogibalo pred krepko južno sapico. Ves zamišljen na Timmins in naše dobre sorodnike in prijatelje, sem jo zavozil po novi cesti naravnost v Kirkland Lake, ki je tri milje od glavne ceste. Zmiraj sem si želel videti to mesto, pa nikoli nisem imel časa. Zdad smo pa tu po pomoti. V mestu se nismo ustavili, le prevozili smo skozi in se zopet obrnili nazaj.

Ura je šla ravno na 12 opoldne, ko smo zopet dospeli na glavno cesto. In ko smo se tako nadalje vozili za kakšnih 20 milj, smo prišli na strmi klanc. V dolini je bila pot nasipana na kakšnih 10 inčih nad debelo s peskom in nevedoč, smo se zarinili v pesek. Ženem in ženem, da prevozim ali se ni dalo, moral sem se ustavit, ko sem se ozrl nazaj, sem videl še drugih pet avtomobilistov zarinjenih v pesek, ki so se mučili izletiti, a niso se mogli niti ganiti. Za srečo je mimo prišel nek velik truk od Canada Dry družbe, da nam je pomagal izveči.

Ko smo privozili na vrh hrička, smo videli tu stati "county truck" in moža sedeti zraven njega. Malo smo bili nevoljni na njega in ga pokregali, ker se ni zmenil za uboge šoferje, kateri so se tako mučili v tem pesku.

Ura je bila že čez 12 in naši želodci so tudi vedeli, da je bil čas za južino. Ustavili smo avto na ugodnem prostoru in se spravili ob poti sede v senco na skalo pod velik bor. Moja soproga pa je potegnila iz kovčeka okusno brašnjo, ki jo je moja sestra skrivaj vtihotapila v avto. To nam je opoldne ugodno rešilo naše želodčno vprašanje. Po obedu zopet naprej, da smo prevozili še par sto milj in dobili ugoden kraj za prenočišče.

Okoli tretje ure popoldne je pa začela liti ploha kot iz škafe in v voda je tekla po poti kot reka. Ustaviti smo se morali, dokler je malo ploha pojenja in to je trajalo kakšne dve uri, a dež je pa padal ves popoldan tako, da smo isti dan komaj prevozili okoli 400 milj in spali v kabinah pri eni majhni naselbini po imenu Latchford.

Drugo jutro v soboto smo že ob petih zjutraj vstali. Za nas se je tako zgodaj videlo zarana, da domačine pa ne, ker njih čas

je bil za eno uro premaknjen naprej. Toda po njihovem času je bila ura šest. Po zajtrku smo se hitro spravili na pot in napolnili tank s gasolinom, da je imel naš železni kolč več pogauma nadaljevati pot, po kateri smo imeli še voziti 850 milj do doma.

Že zjutraj se nam že obetal lep dan. Tudi pot, po kateri smo nadaljevali, je postajala čimdalje boljša. Proti domu se nismo več nikjer nameravali ustaviti, ker na poti od doma smo si že ogledali vse bolj važne stvari. Na meji smo se ustavili in počakali broda ali ladje, da nas je prepeljala čez vodo na ameriško stran. Straža na kanadski strani in tudi na ameriški, je bila z nami jako dobra. Vprašali so nas, ako smo imeli dobre čase in ako so bili ljudje z nami vljudni. "Yes," sem odgovoril, "še preveč dobri so bili."

Kanada je ravno tako kot so Združene države in dostikrat sem si mislil, da bi se mogla z nami združiti. Jako se nam je dopadlo v Kanadi in tudi ljudje, s katerimi smo občevali, so bili celo preveč postrežljivi in gostoljubni, tako da jih ne bomo nikoli pozabili. Hvala še enkrat vsem!

Ko smo zopet dospeli na cesto št. 2, sem rekel svoji družini: "Kaj, če bi se nam posrečilo še danes priti domov?" In kakor rečeno, storjeno in res posrečilo se nam je priti ravno ob 10. uri zvečer domov. Isti dan smo prevozili 850 milj. Bil sem pa tako truden in izmučen, da sem rekel, da je to prvič in zadnjič, da bi še kdaj toliko časa šofiral v enem dnevu. Poprej mi je bilo lažje potovati, ker sva se pri kolezu menjala s sinom, a zdaj je dorastel in se izučil in šel po svetu si iskati svoje sreče, ker tukaj pri nas na železnem okraju ni zaslůka, niti bodočnosti za mlade ljudi. Le mi stari moramo še biti tukaj, ker smo se že pregluboko zakoreninili. Kmalu bo prišel čas, da bomo prestari postali in takrat se nam več ne bo poljubilo po svetu potovati; potem to dobra, peč in zraven nje sedeti in imeti dobre spomine na kraje in ljudi, s katerimi smo se sešli in imeli dobre čase. Veliko, veliko sem že prešel tega sveta, zakar upam, da mi ne bo nikoli žal.

Nekega dne, ko sem prebiral papirje, sem prišel na dopis izpod peresa precej dobrega pisatelja, ki je pisal sledeče: "Ogledaj si najprvo svojo deželo, v kateri živiš, potem šele druge." Dotični stavek mi je ostal v spominu neizbrisen. Mislil sem si, da na eni strani je bil pisatelj popolnoma na pravem mestu in res je imel prav. Resnica je, da je jako veliko zanimivih reči ogledati v naši novi domovini, v kateri sedaj živimo. Tukaj vidimo lepa mesta z nebotičniki, krasnimi lepimi hišami, muzeji, čitalnicami, šolami, parki itd. Mesta so ponooči razsvetljena z raznobarnimi električnimi lučkami. Na okoli mest po poljanah se vidi krasna polja, travnike, njive in pašnike in lepe visoke hribe, snežnike in doline in sadne vrte in razne industrije, fabrike z umetnimi stroji, katere operira mnogo naših dobrih delavskih rok.

(Dalje prihodnjič)

V deželi iz "Tisoč in ene noči"

Kako je nastal moderni Iran - Od Ludvika XIV. do petroleja - Legendarna Perzija in moderni Iran - Petrolej in zunanja trgovina

Do Napoleona je užívala Perzija mir pred Evropo. Evropejci so pač potovali v Perzijo, trgovali z njo, toda v političnem pogledu so jo pustili pri miru. Leta 1809 pa je poslal Napoleon v Teheran poslanstvo, sestavljeno po večini

iz oficirjev. Vodil ga je general Gardanne. Njegov je nalogo, uvesti evropsko disciplino v perzijsko vojsko. Za Francozi so prišli l. 1812 tudi angleški oficirji, toda londonska vlada je kmalu spoznala, da je vojaška izobrazba Perzijcev dvorezen meč, ki bi se utegnili obrniti proti njej v prilog Rusije. V tem času se je pričela na tem prostoru tekma med velesilami. Perzija se jim ni mogla upreti. Bila je pre-malo izkušena. Trgovci, industriji, gospodarski ljudje vseh vrst so hodili križem po državi ter iskali koncesij in vplivnih območij. Za njimi so stale velesile s svojo gospodarsko in politično močjo.

Zgodovina koncesij v Perziji je le malo znana. Značilnosti zakulisnih bojev okrog koncesij nam lahko osvetli primer Reuterjeve koncesije. L. 1872 je dobil angleški državljani Paul Julius de Reuter koncesijo za zgraditev železniške proge od Kaspiskega morja do Perzijskega zaliva. Koncesija je bila zelo široka. Vsebovala je železniške zveze, luke, rudnike, itd. S tem je prišel velik del domačega gospodarstva pod tujo kontrolo. Ker je bila koncesija široka, je prišlo do dolgih pogajanj. V tem času je šah Nazir el Din potoval v Evropo. Angleški tisk je slavil vstop Perzije v moderno evropsko civilizacijo, baron Reuter pa je prošil vlado, naj pritisne nanj, da bi se dela lahko pričela. Strokovnjaki v zunanem ministertvu so mu hladno odgovorili, da se Perzija upira napredku. Ta država da sicer zanima Anglijo samo v političnem pogledu. Nova železnica bi bila mnogo bolj v korist Rusiji, kot Angliji. Reuter je nato spremenil načrte, pa mu je angleška vlada tudi za te načrte odbila gospodarsko pomoč.

V tem času so začeli graditi v Perziji neke nasipe. Pri gradnji so bili udeleženi tuji, ki so dobivali v deželi vedno več vpliva. Tu je razburilo muslimansko duhovništvo, ki je začelo med ljudstvom veliko gonjo proti tujim koncesijam in proti vladarjevemu potovanju v Evropo. Vlada se je morala vdati. Kavcijo barona Reuterja so izročili državni blagajni, koncesijo pa uničili. Toda Reuter ni odnehal. Tretič je zaprosil angleško vlado za pomoč, pa zopet brez uspeha. Preostale so mu samo groznje. Zagrozil je angleški vladi, da bo koncesijo prodal Rusom, ki jo bodo brez dvoma izpeljali. Vlada se je zganila. Naročila je angleškemu poslaniku, naj zahteva od perzijske vlade odkodno.

Borba za koncesije se je neznanško povečala, ko so odkrili v Perziji petroleje. Leta 1909 je bilo ustanovljeno Angleško-perzijsko petrolejsko društvo. Glavni delničar je bila Anglija. Petrolej so začeli črpati l. 1912.

Od legendarne Perzije do modernega Irana

V Perziji žive Turki, Hindi, Arabci, Kurdi, Kaldejeji, Asirci in drugi. Po veri so muslimani, židje, kristjani, pristaši raznih sekt. Če izvzamemo nadškofijo v Inpahanu s 4700 katoličani, je v Perziji na stotine krščanskih sekt. Turki, Arabci, Armenci in druga plemena, živeča v Perziji, so tekmovala med seboj. Gospodarsko življenje je bilo neurejeno. V mestih živi bogato mešanstvo, ki se posveča modrovanju, književnosti, govorništvu. Tuji so si razdelili ves perzijski moznak v vplivna območja. Perzija je bila dolgo sen evropskih in ameriških osvajalcev. Po 15 letih se je položaj temeljito spremenil. To je dosegel en sam človek z nepremagljivo voljo, naslanjajoč se na veliko silo narodne zavesti svojega ljudstva. To je bil Riza Khan Pehlevi.

Narodni preporoditelj Riza Khan Pehlevi. S strahovitim izbrambanjem je zahod pri perzijskem ljudstvu zaigral svoj vpliv. Motili so se tisti, ki so menili, da bo Perzija vedno samo sanjala in da se ne bo nikdar dvignila iz sanjnjavega sveta Ispahanskih rož ter Firduzijevih pesmi. Riza Khan Pehlevi ni bil nič več izvor veličine, moči in slave, kralj velikih kraljev, ki sedi na nebesnih stopnicah, soncu enak, predstavnik nebes na zemlji, senca božja, oče zmag. On se je poživljal na te višine in se približal ljudstvu. Zrasel je v vojaškem taboru in je dobro poznal svoje ljudstvo. Vedel je, da ga ljudstvo ceni in ljubi. Preobrazba patriarhalne Perzije v moderni Iran je delo človeka, ki je veroval v svoj narod in naroda, ki je veroval v svojega voditelja. Danes je kljub razlikam v rasah, verah, strankah, premoženju, narodna zavest povsod razvita in jo je treba le voditi v pravo smer.

Temeljni načrti

Ko je sklenil Riza Khan Pehlevi dvigniti svoje ljudstvo, si je postavil temeljni načrt. Os-nove tega načrta so bile: iztrgati zemljo iz tujega varuštva, postaviti nove temelje za narodno življenje, doseči, da bošta dala iranska zemlja in pa iranski narod iz sebe največ, kar moreta dati.

V Sampuru je prišel plug v deželo, v rodovitnih pokrajinah so vzniknile lepe vase, arteški studenci so začeli dajati vodo za namakanje zemlje, mnogo zemlje so razdelili, po vladarjevih načrtih se je razvila narodna industrija: cvile, jute, vrvi, mila, cementa, vžigalica. Mreža cest je povežala najoddaljenejša kraja v državi. Steklo je nad 2000 km železnice. Vse to je pospešilo narodno zavest, samozavest in omogočalo stremenje po čim večji neodvisnosti od tujine.

Petrolej in zunanja trgovina

Največje iransko bogastvo je petrolej. Tudi v tem pogledu je novi preporoditelj že splošna stremel po čim večji nezavisnosti. Petrolej je draga tekočina, kateri posvečajo svetovne sile vse moči. Vendar je uspelo Iranu, da je bila l. 1933 obnovljena koncesija Anglo-iranskega petrolejskega društva za nadalnjih 60 let pod mnogo ugodnejšimi pogoji, kot so bili stari. Odstopljena površina znaša 100.000 kvadratnih milj.

Tudi zunanja trgovina je vodena načrtno. Ob Kaspiskem morju meji Iran na Sovjetijo. Iz nje uvažata zlasti metalurgične predmete, izvažata pa tobak, kožo, volno, lan, riž. V Iranu ni sledu komunizma. So pač blizu Sovjetije in komunistem dobro poznajo. Zivahne trgovske stike ima Iran tudi z Nemčijo, Francijo in Anglijo.

Vse to je naredil odločni iranski suveren v dobrih 15. letih. Danes je prerajeno poljedelstvo, industrija in trgovina, državni proračun je uravnovešen, vrednost denarja narašča, narod je zadovoljen in združen okrog svojega vladarja.

ZAPLENJENO PREMOŽENJE HOLANDSKE KRALJICE

Hague, Holanška. - Nacijske avtoritete so odredile konfiskacijo vse lastnine holandske kraljice Viljeline in članov njene dinastije. Kraljica se nahaja v izgnanstvu v Angliji.

Viljamina ima palače v Haagaeu, Apeldoornu in Amsterdamu, knevinja Julijana in njen soprog Bernhard pa v Soestdyku. Poleg palač ima dinastija posestva in drugo premoženje v več holandskih krajih.

Dekret nacijske vojaške oblasti pravi, da bo zaseženo premoženje prišlo v področje onih, ki bodo skrbeli, da bo javnost imela koristi od njega.

OSNOVNA NAČELA KRŠČANSKEGA SOCIALIZMA

DELAVSKA OKROŽNICA LEONA XIII.

Za latinskega izvirnika prevedel in uredil DR. P. ANGELIK TOMINEO O. F. M.

Prav tako je z lastnino. Kdor ima lastnino dosti, da preživi človeku primerno sebe in družino, temu lastnina ne škoduje. Kdor pa ima nezmeren pohlep po njej, ta škoduje sebi in tistim, katerim jo jemlje zato, da bi je sam več imel. Lastnina torej sama na sebi ni kriva socialne bede, ampak prekomeren pohlep po njej, ki povzroči, da so nekateri oropani vse lastnine, drugi pa imajo preveč. Socialne bede ni povzročila lastnina, ampak pomanjkanje lastnine. In šele tedaj se je v širokih vrstah zbudil odpor proti tistim, ki imajo lastnino, ko so videli, da se jim lastnina, to je, premoženje vedno bolj množi, medtem ko vedno večje množice prihajajo v vrste nemaničev. Neumevajoči pravi vzrok tega pojva, so začeli mrziti lastnino in tiste, ki jo imajo in vse tiste, ki jo ščitijo, to je državo in cerkev.

Papež je šel tu bolj na globoko. On zahteva, da se lastnina ščiti. Toda obenem pravi, "da se mora ščititi lastnina pravih gospodarjev," to je tistih, ki so lastniki po božjem in državnem pravu. Kdo je pravi lastnik po božjem pravu? Na to je papež v ravno tej okrožnici že opetovano odgovoril. "One stvari namreč, ki so potrebne, da si ohranimo življenje in zlasti, da ga spolnimo, nam sicer rodi zemlja z veliko darežljivostjo, vendar bi ne mogla roditi sama iz sebe brez človekovega obdelovanja in skrbi. Ker pa človek, ko pridobiva naravne dobrine, uporablja dušno delavnost in telesno silo uprav s tem sebi pridruži oni del telesne narave, ki ga je sam obdelal, v katerega je takorekoč vtisnil nekaj obrisa svoje osebe, tako da mora biti povsem pravilno, da posejudo eni del kot svojo last in da na noben način nihče ne sme kršiti njegove pravice" (16). "Kakor učinki slede vzroku, od katerega so povzročeni, tako je pravično, da sad dela spada tistim, ki so delali" (17). "Najizvestnejša resnica je, da bogastvo držav ne pride od drugega kakor od dela delavcev" (53).

Ako torej papež pravi, da mora država v prvi vrsti ščititi lastnino, hoče s tem reči, da mora v prvi vrsti čitati donos dela za tistega ki je delal, za delavca. Kajti lastnina je sad dela in spada tistemu, ki je delal. Šele tedaj ko bo država s svojo oblastjo in s svojimi zakoni ščitila lastnino delavcev t. j. donos njihovega dela, tedaj bo izvrševala svojo nalogo, tedaj bo konec brezdolnih dohodkov, pa tudi konec nekrščanskega razrednega boja.

7. Strajk, pravica delavcev

59. Predlogo ali prenaporno delo ter zavest, da je plača premajhna, pogosto daje delavcem povod, da radi tega po dogovoru opuste delo in se vdajo prostovoljnemu brezdolju. Tej običajni in teži nepriliki je treba javno odpomči, kajti tovrstna opustitev ne povzroči škode samo gospodarjem in delavcem samim ampak škoduje tudi trgovini ter državnim koristim, in ker navadno ni daleč od nasilja in nemirov, pogosto ogroža javno varnost. V tej zadevi bo to najbolj učinkovito in koristno: zlo preprečiti z zakonodajo in zabraniti, da ne izbruhne, s tem, da se pravočasno odstrani vrok, iz katerih se zdi, da izhaja nasprotje med gospodarji in delavci.

Glavni vir štrajkov je svobodna konkurenca, ki vlada dandanes kot najvišje gospodarsko načelo. Ta gospodarski sistem je napravil iz delavca premožnega sužnja in še manj kot sužnja. Pogodba, ki jo po tem sistemu gospodar ali podjetnik sklene z delavcem je svobodna, vendar pa ima dobiček pri njej vedno tisti, ki je močnejši in to

je podjetnik. Delavec, ki ga muči lakota in ki mu doma umira družina od bede, sprejme vse pogoje naj so še tako trdi in tudi naravnost krivični. Zoper krivice take svobodne pogodbe ni paragrafa v državnem zakoniku in zato si delavec pomaga-sam, kakor si more. Beda in krivica ga ženeta v boj ali v štrajk.

Gotovo je, da velika množica ne ustavi dela, če ni v njej prodrla misel, da se ji godi krivica. Delavci dobro vedo, da bodo, če izbruhne štrajk, več dni dni, morda cele tedne brez zaslužka, in beda bo od dne do dne hujša, v tako nesrečo pa velika množica ne pahne sama sebe brez premisleka. Z ozirom na te okoliščine in zle posledice papež Leon XIII. štrajk imenuje zlo, ki škoduje ne samo gospodarjem in delavcem, ampak je na kvar tudi trgovini in javni blaginji.

Če pomislimo na posledice, ki so pogostoma združene s štrajkom, moramo sicer zelo obžalovati, ako so delavci prisiljeni, pomagati si na ta način, in če se oziramo na to, da se mnogo štrajkov za delavce slabo izteče, ne bi mogel človek z lahko-to svetočiti tega skrajnega sredstva, toda, kdor bi hotel vsak štrajk brezpogojno zame-tavati, bi krtil delavcem pravo, ki jo ima v sili vsak človek.

Priznati je treba namreč tudi dobre posledice štrajkov. Kljub temu, da so mnogi štrajki za delavce slabo izpadli, vendarle statistika dokazuje, da je bil malone vsak priboljšek, ki so ga delavci dosegli, le uspeh štrajkov.

O štrajku torej moremo reči, da je neke vrste silobran. Dovoljeno pa je silo s silo odbiti, kadar si drugače ne moremo pomagati. Sila se pa godi delavcu, kadar radi bede pristane na krivično pogodbo. Krivična je na primer pogodba, če delavec ne zasluži toliko, da bi mogel z družino živeti človeka vredno in dostojno življenje. Ako torej gospodar, ki mu podjetje nese dobiček, ne plačuje toliko, da bi družinskemu očetu zadostovalo za stanu primerno življenje, se delavcu godi krivica. Ko je pogodba sklenjena, je krivično, delavcu proti njegovi volji nalagati bremena, glede katerih se ni bil gospodar že od vsega početka z njim pogodil.

Pravica je žaljena, če gospodar ali njegovi uradniki delavce sramote in grde ali morda celo zlorabljajo v nenravne namene, če je v podjetju pre malo poskrbljeno za zdravje ali celo za življenje, ali če se brez resnične potrebe ne posvečujejo nedelje in prazniki. Krivica, ki se pri vsem tem godi delavcem, je tem večja, ki se jim delavec pri sklepanju pogodbe niti od-reči ne more, ko bi tudi hotel.

Vsaka pogodba, v kateri se krši pravica, pa je ničeva in neobvezna. Če se gospodar upira pravični zahtevi delavcev in noče odpraviti krivice, dasi bi jo lahko, smejo delavci tudi brez odpovedi delo ustaviti, kadar si pač drugače pomagati ne morejo. Njih dejanje je le silobran. Škoda, ki jo trpi gospodar in morda tudi drugi, neprizadeti, je pripisati krivici gospodarjevi.

Strajk je zato pravica delavcev, dokler vlada sistem svobodne konkurence. Vojna ima svoje pravice in dandanašnja svobodna konkurenca se lahko imenuje vojna. Tudi je štrajk za delavca edino sredstvo, ko ni sodišča, kamor bi se zatekel.

Dalje prihodnjič

DELUJMO ZA DOSEGO 40.000 ČLANOV!

Josip Stare:

LISJAKOVA NEČI POVEST

"Preljubezni ste," se upira Klotilda, da bi se ne prehitela, "vsi naenkrat ste se oglašili, da res ne vem, kdo je prvi, žalila pa ne bi nikogar rada."

"Jaz sem prvi," se oglasi Ahnenfels, ki se je nekoliko zamudil pri neki prejšnji znanji, "prva četvorka je že meni odana." Ta hip stopi pred Mrakovo ženo in ji ponudi roko, da se oklene vanjo in pod njegovim varstvom deli milosti ostalim kavalirjem, katerim se po vrsti obljubi za vso noč.

V tem zavzete glasovi hitre polke. Ahnenfels se prvi zavrti s Klotildo in šine ž njo po dvorani, predno se morejo drugi zvrstiti za njima. Gospodje in gospe strme v plesalko, ki z blišččo opravo jasno kaže, da hoče biti kraljica nocojnemu plesu. V svesti si svoje zmage dvigne Klotilda ponosno glavo in le sedaj in sedaj ji okoli rdečih ustnic zaigra ljubek nasmech, kadar ji Ahnenfels s kakšno besedo obudi sladkih čuvstev. Ali takoj se izraz njene obličja zopet izpremeni, kadar se plesaje zasučeno mimo zene, v svojem srecu nič manj hrepeneče po slavljenem Ahnenfelsu nego ona. Najrajši bi jo kar prebodla z očmi, pa jo prezirno omeri, kakor bi hotela reči: "Zaman se trudiš; jaz sem ga osvojila, moj je, meni se mora klanjati in mi biti pokoren kakor suženj mojega srca!"

Lovro vsega tega ni videl in ni niti hotel videti; saj ni bil več tako neizkušeni kakor taktat, ko jo je prvokrat privedel na strelšče ter njenim kavalirjem stiskal roke in jim napiljal s šampanjcem. Danes je bilo vse drugače. Ko je stopil ž njo v dvorano in so jo obsuli častniki, izpuščila je hitro njegovo roko, češ, ne potrebujem te več, in vse drugače se je klenila Ahnenfelsa. Mraka je bilo sram samega sebe; žel je v gostilniško sobo, poiskal si nekoliko starejših meščanov in sedel mednje. Ves razburjen ni vedel, kaj bi začel, pa si je naročil buteljo dobrega vina, da bi v njem potopil črne misli. "Gospod Mrak, čelo se vam nocoj nekam preveč ujema z imenom," reče mu prvi sosed pri mizi, dober, pošten možiček, ki bi za ves svet ne razžalil nikogar. "Vidite, to je zato, ker ste prišli prezgodaj med nas. Mladi ste še, pa bi morali še poskočiti in se sukati po dvorani."

"Kaj hočem, ko ne plesem," zavrne ga Lovro.

"Ko bi imel jaz tako lepo ženo, kakor jo ima gospod Mrak, na svoja stara leta bi se učil plesa," se oglasi drug meščan, sedeč kraj prvega.

Vsa družina, kolikor je sedi pri isti mizi, se začne zanimati za Mraka. Nekateri ga sočutno pogledujejo, ker se jim smili, drugi pa si namežikujejo in se skrivaj rogajo. Na koncu dolge mize reče nekdo bolj natihoma:

"Mrak že pleše, ali tako, kakor mu ona gode."

"Kaj ste rekli?" vpraša gospod srednje moške dobe, ki je ravno prišel iz dvorane in sedel h govorniku.

"I no, rekel sem, da Mrak pleše, kakor mu ona gode."

"Pleše, pleše," pritrđi prišlec, "ali ne bo plesal dolgo."

"Zakaj ne?"

"Zakaj? — Zato, ker opeša, pa se mu zvrtil v glavi. Zgrudil se bo v brezno, iz katerega se nikdar več ne vzdigne."

"Priatelj, danes govorite v podobah."

"Ali te podobe so jasne. Gledal sem v dvorani ta sijaj in to potrato. Saj se tudi druge lišpajo, zlasti če so mlade in lepe. Toda Mrakova žena preseza

vse mere; to ni več ne lepo, ne spodobno. Moški imajo danes le zanjno oči; kaj takšnega še nismo videli v naši skromni Ljubljani. Prvi hip so kar vsi ostrmeli, sedaj pa že mirno razsojajo ta prikaz. Kdor umeje takšne stvari, računa, koliko stane vse to; drugi poudarja npravno stran tega zakona. Da ste videli, kako se je hitro otrešla moža in kako je z bliskajočimi očmi privlekla k sebi Ahnenfelsa; kako se ga je strastno oklenila in ga držala, kakor bi hotela očito pokazati, da ga ne izpusti več."

"Hahaha!" se zasmjeje starejši gospod, "Ahnenfels je res zvit; ta je že marsikatero zbežgal, ali kmalu se naveliča vsake, pa si poišče druge kakor metulj, ki leta od cvetice do cvetice in iz vsake posrka nekoliko medu. To vam rečem, Ahnenfelsa niti Mrakova ne obdrži."

"Kaj!" odgovori mu prvi in se nasmeje kakor zvedenec v takšnih rečeh, "Ahnenfels je izgubljen; Mrakova žena ugonobi njega in moža in samo sebe. Le potrpite, dočakamo še čudnih dogodbi!"

Lovro je nastavljal ušesa, ali miza je bila dolga, in motilo ga je tudi glasno govorjenje bližnjih gostov, zato je ujel le posamezne besede. Toda čul je vendarle toliko, da je uganil ostalo. Grozne misli so mu rojile po glavi in snoval je strašne naklepe, kako se osveti. Precej pa je zopet čutil svojo slabost, ki mu ne da izvršiti storjenega ukrepa; zametaval je osnovo za osnovo in umišljal kaj novega. Pri tem je vsak čas zvrnil vase kozarec rume-nega vina, in ko je izpraznil prvo steklenico, naročil je drugo. Razdražena kri mu je šinila v glavo, da je bil ves rdeč, v medlih očeh pa nisi videl drugega nego silno žalost in brezupnost. Nič se ni mogel udeleževati pomenkov svojih sosedov, le včasih je kratko odgovoril in zopet je umolknil. Polagoma se je izpraznilo poleg njega. Stari možiček je šel domov, drugi so se vrnili v dvorano, nekoliko pa se jih je spravilo h kartam.

V tem prisede k Mraku nov gost, trgovec, s katerim sta si bila davna prijatelja. Nekdaj je služil pri rajnem Lisjaku in nekoliko prej, kakor se je Lovro oženil, ustanovil se je sam zase. "Nikar ne bodi tako silno žalosten," povzame prijatelj. "Žalosten," ponovi Lovro in se bridko zasmjeje, "ali naj bi bil morda vesel sramote in nesreče svoje?" "Ne rečem, da ne; vesel ne moreš biti, ali ti si mož, ti si gospodar, pa bi moral lahko umno ženo nekliko brzdati. To je tvoja dolžnost, ki jo imaš do sebe in do nje. Tvoja dobrota ni vredna ničesar, ugonobi vaju še oba."

"Oba," pritrđi Lovro.

"Ali človek ne sme obupati," ga hrabri tovariš. "Se je čas, da odvrneš veliko nevarnost, ki preti tvoji zakonski sreči in — trgovini. Seveda, sedaj bo težje, nego je bilo spočetka. Preveč si popustil brzde. Sramota je že očita in človeku se kar gnusaj kaj počenjata."

"Kdo?" vzkrikne Lovro, v katerem kar kipi od jeze in od vina.

"Ali še vprašaj? Kdo drug nego Klotilda in Ahnenfels!"

"Hm, ali je to res kaj tako groznega, če ž njo pleše in se ji laska in da se ji včasih pridruži na izprehodu? Saj Ahnenfels takisto odlikuje tudi druge," zagovarja Mrak ženo zoper svoje prepričanje.

"Drugim se sedaj ne laska več, ali pa le toliko, kolikor zahteva splošna uljudnost," zavrne ga prijatelj.

"Ne umejem te," reče Lovro v zadregi.

"Jaz tebe še manj. Ali res ne veš ničesar, ali se le delaš, kakor bi bil gluhi in slepi?"

"Prijatelj, nikar me ne muči s tako skrivnostnimi besedami," se huduje Lovro; "nič mi ni zoprneje od tistega sumničenja, ki se naslanja na babje klepetanje in obrekovanje."

"Nikar se ne jezi, Lovro," ga miri prijatelj ljubeznivo; "praznega obrekovanja tudi jaz ne poslušam, niti ne verjamem; ali kar se godi za tvojim hrbtom, to je preveč, to moraš zvedeti; in če zveš prej, bolje bo."

Lovro ni vedel, kaj bi mu odgovoril. Razburjen od raznih strasti je bil ves potrđ. Nekoliko umolknje in gleda predse v kozarec, takoj pa zopet povzdigne glavo, pogleda prijatelja in ga prosi:

"Povej mi vse, kar veš, da je res. Resnica je trpka stvar, ali bodi, čuti jo hočem."

"Vidiš, Lovro, najboljši si se opekel, ko si Brigito zopet pustil čez prag svojega doma. Stari Lisjak je bil tudi dober človek, toda bil je pravičen in oprezen, pa je dobro vedel, zakaj je to čarovnico — oprosti mi nelepi priimek — zapodil iz hiše."

"Teto Brigito?" ponovi Lovro in še radovedneje upre oči v prijatelja.

(Dalje prihodnjič)

Zdravnikova dogodiščina

Mlad zdravnik sedi ob postelji bolne gospodične, ki mu na dolgo in široko toži o svojih bolečinah in težavah. Zdravnik: "Gospodična, vedeti morate, da vaše težave niso prav za prav nikakršna bolezen, temveč zgolj živčnost. Omožite se in ozdraveli boste."

Gospodična: "Ali res? Kaj pravite, gospod doktor, če bi vzela kar vas?"

Zdravnik: "To pa ni mogoče. Mi zdravniki namreč zdravila sicer predpisujemo, a jemljemo jih ne."

Ameriški tisk o Jugoslaviji

"New York Times" piše v uvodniku:

Pred nekaj dnevi je prišlo sporočilo, da so v Jugoslaviji ustrelili mnogo "komunistov." Prizadevajoč si, da bi svojo oblast utrdili, so Nemci zagrozili, da bodo za vsakega nemškega vojaka, ki ga bodo srbski uporniki ubili, ustrelili petdeset talcev. Nemško poljsko topništvo in italijanske vojne ladje so uničili na dalmatinski obali cela naselja. To je bila kazen za upore. Na Balkanu gospodarji nahajajo na vse večje sovražnosti.

Moskva poroča, da je četniški vodja v Srbiji poslal sporočilo nemškemu poveljniku beograjske vojašnice in ga opozoril, da bodo ustrelili 650

nemških ujetnikov, če bodo zasedbene oblasti nadaljevale z ubijanjem talcev. . . . Teror je dvorezen meč. . . . Odpor zasuženih narodov se vedno traja navzle strelskim oddelkom. V Jugoslaviji je odprta vojna, ogorčena borba "oko za oko." To bojišče se bo razširilo tudi na druge zasedene države. Kakor da je Evropa posejana z minami, ki se vzamejo povsod, kjer je nemški škorenj pretežak.

"New York Herald Tribune" poroča v uvodniku:

Čitamo v izjavi hrvatske lutke: "poldrug milijon Srbov, ki žive znotraj naših meja, se mora znajti v novih razmerah, sicer bodo izginili." Čitamo, da je nemška oklopna divizija na poti, da pokoplje Jugoslovane, ki se še vedno bore za svojo svobodo, da bombnikom zmanjkuje razstreljivo za uničevanje jugoslovanskih vasi. . . . To je prva slika "novega reda," ki ga je treba ustaviti sedaj, če ne želimo, da svet in civilizacija izgineta v krempeljnih barbarstva. . . . Srbski četniki nadaljujejo svojo divjo borbo proti Hitlerju in njegovim hrvaškim lutkam Paveliča. Jugoslovanski uporniki so opozorili Nemce, da bodo pobili 650 nemških ujetnikov, če nemške oblasti ne bodo nehale ubijati zavedne Jugoslovane. Jugoslovanska vstaja je bila tako močna, da so Nemci morali poslati celo oklopno divzijo, okrog 12,000 vojakov, ki se sedaj pomika proti Beogradu. Da spode Jugoslovane iz njihovih mest, morajo uporabljati topove kalibra 155 mm in "Stuka" bombnike. Borba se je nadaljevala, čeprav so nacisti in ustaši nacističke lutke Paveliča postavljali ob zid sto in sto Jugoslovancev in jih izreševali s krogli. V Banatu so se ves dan in vso noč zibala na glavnem trgu trupla 42 obesencev. Krvniki so zadeli zanjko okrog vratu 21-letne Grozdane Gajsin, ki je razbila nemško trgovino.

Hrvatski ban v Clevelandu

Cleveland, O. — Minulo nedeljo, 23. novembra je dospel v Cleveland na obisk ban bivše Hrvatske, dr. Ivan Subašić in njegova gospa soproga Vlasta. Tu živeti Hrvatje so visoka gosta prijazno sprejeli v svojo sredo in ga na lep način pozdravili.

Vta namen se je vršil popoldne v mestni dvorani javen shod z lepo udeležbo naših bratov Hrvatov. Dr. Subašić je imel ognjevit govor, ko je orisal sedanji obupni položaj Hrvatske, odnosno Jugoslavije. Povdarjal je, da sedanja (Paveličeva) vlada na Hrvatskem ni vlada naroda, pač pa vlada nacijske, fašistov in domačih izdajic. Vsa Jugoslavija pričakuje rešitve in osvoboditve iz tujega jarma.

Zvečer se je vršil v Hollenden hotelu banket v počast banu in njegovi soprogi, katerega se je udeležilo okrog 500 oseb.

Stoloravnatelj je bil profesor Matt Brajdić. Poleg raznih odličnih govornikov je visoka gosta pozdravil tudi naš rojak župan Frank J. Lausche, poudarjajoč, da bo Amerika skušala uvesti svetovno demokracijo n h svetu, da bodo vsi narodi svobodni, zadovoljni in srečni. Da bi se res to uresničilo!

Navzoče občinstvo je banu in njegovi soprogi prirejalo burne ovacije.

VILE ROJENICE

Cleveland, O. — Na letošnji Zahvalni dan, 20. novembra je v bolnišnici sv. Ane povila krepkega sinčka Mrs. Fred Strnisha. Ponosen oče, član društva sv. Vida, št. 25 je sin predsednika omenjenega društva, brata Antona Strnisha Sr., mlada mamica, Josipina, članica društva sv. Marije Magdale-ne, št. 162, je pa hčerka znane John Pakkove družine, od katere spada devet članov k naši

USMILJENI BRATJE REDA SV. JANEZA OD BOGA

ki strežejo moškim bolnikom v bolnišnicah in v privatnih stanovanjih iščejo kandidate za ta red. Sprejema se take moške v starosti od 17 do 37 let, ki imajo poklic do tega človekoljubnega stanu. Pišite za informacije na:

Novice Master, Brothers of Mercy, 49 Cottage Street, Buffalo, New York.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd. CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

VLOGE

v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in društvene vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. HENDERSON 5670 Cleveland, Ohio

Jednoti, tako tudi vsi Strnišarja s tem postal že v tretjič stari oče, sobrat Pajk pa prvič. Naše čestitke!

Sobrat Tone Strnisha Sr., je

Ameriška Domovina

je

SLOVENSKI DNEVNIK

ki izhaja

v Clevelandu vsak dan

razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnoveše svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bot zvest tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

Slovenski molitvenik

Slava Mariji

je za ameriške Slovence najbolj praktičen molitvenik. Vsebuje tri maše, dve krajše, eno daljšo. Ima skupne molitve, ki jih opravljajo društveni ki društva Najsvetejšega Imena pri skupnih sv. obhajilih, ali društva Krščanskih žena in mater. Križev pot in vse druge molitve. Tiskan je v mastnem vidnem tisku. Dobi se v treh različnih vezavah in stane:

V umetno usnje vezan, zlata obreza \$1.00

V usnje vezan, zlata obreza, v boksi, za moške \$1.25

V fino usnje vezan, vatirane platnice, zlata obreza \$1.50

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, zlasti pa

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja

Slovenski molitveniki:	NEBESA NAŠ DOM—(št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani Cena 75c
KVIŠKU SRCE 2 1/2 x 3 1/2 inčev 224 strani vezava umetno 25c	SVETO PISMO \$3.00
KVIŠKU SRCE—(št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani v belem celoidu 50c	Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori označeni ceni. Zaloga pa ni posebnega velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli ž njimi postreči.
KVIŠKU SRCE—(št. 468) 2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani Cena 75 centov	Angleški molitveniki:
RAJSKI GLASOVI—(št. 408) 2 1/2 x 4 inčev—255 strani vštevši Sv. Križev Pot Cena \$1.50	ZA MLADINO)
RAJSKI GLASOVI—(št. 416) 2 1/2 x 4 inčev—255 strani vštevši Sv. Križev Pot Cena \$1.50	Key of Heaven: Fino vezano . . . . . 35 v usnje vezano 75
SKRBI ZA DUŠO 3 x 4 1/2 inčev—512 strani Cena \$1.75	CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano \$1.00

RIDE ALL WEEK FOR \$1.25

Štedite s tedensko vozovnico, velja samo \$1.25

Čim bolj ali več se vozite, tem nižja bo vaša vozovina

Vozite se redno na delo—v gledališče in na trg

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY

SLOVENC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York, N. Y.